

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Škafja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za štiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam penj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Ujde „Kasak“ „Slovenskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne pečitve do enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserat se sprejema do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 3 strani.

Vabimo na letošnji glavni občni zbor „Slov. Straže“ in S. K. S. Z., ki se vrši v nedeljo, dne 13. oktobra v Mariboru v dvorani »Narodnega doma«.

V spored:

- Ob 10. uri predpoldne: sv. maša v kapeli frančiškanskega samostana.
- Ob 10. uri predpoldne: občni zbor „Slovenske Straže“ z običajnim vspešdom. (Poroča predsednik poslanec J a r c.)
- Ob 12. uri predpoldne: občni zbor Slovenske krščansko-socialne zveze. (Govori poslanec dr. K r e k.)
- Ob 3. uri popoldne:

Slomšekova slavnost:

Slavnostni govor. (Dr. M e d v e d.) — Nastop mladine: Prizor v proslavo Slomškega: Slomškovo rojstvo. — Petje šentjurskih in jarenskkih pevcev. — Koncert mariborske narodne godbe.

Vstopnina k Slomškovi slavnosti: foteli 3 K, sedeži od 1. do 4. vrste 2 K, ostali sedeži 1 K, stojišča 40 vin.

Odbor.

Pred vojsko.

Ali bo vojska? To vprašanje je na dnevnem redu. Skoraj soglasno se odgovarja, da bo vojska. Nerazumljivo bi namreč bilo, zakaj bi si sicer balkanske države naredile z mobilizacijo toliko stroškov, ako bi resno ne mislile na vojsko. Saj je težko najti drug razlog kakor resna volja, da pričnejo vojsko. Nekaj drugega je bilo, ko je pri razglasitvi Bosne in Hercegovine za avstro-ogrsko deželo mobilizirala Srbija. Takrat je resno mislila, da jo bodo pomirile velevlasti s tem, da ji dajo dovoljenje, da zasede v svrhu pomirjenja nekatere srbske kraje v Makedoniji in Albaniji, ali da se jo na drug način pomiri z gospodarskimi in političnimi dovolitvami. Sedaj vedo Srbija, Bolgarija, Grška in Črna gora, da jim velevlasti kaj enakega ne dovolijo, razven če začnejo vojsko in jo srečno dokončajo. Zato je tudi nevarnost, da jo bodo začele. Ko bo mobilizacija izvršena, napovedale bodo omenjene dežele po vseh predpisih mednarodnega prava Turčiji vojsko.

Za kaj se gre v tej vojski? Da se odzamejo Turčiji one pokrajine, v katerih žive kristjani in kateri imajo od Turčinov pretrpeti najhujša preganjanja. Zažigajo jim hiše, ropajo jim imetje, oskrunjuje jim žene in hčere, morijo jim sinove in očete, kaj čudo, da se njihovi bratje, po krvi v Bolgariji, Srbiji, Grški in Črni Gori vzdignejo ter jim z orožjem v roki hočejo priboriti samostojnost in svobodo. Le pomislimo, kaj bi storila Nemčija, ako bi, recimo, Nemci v Švici trpeli ista preganjanja? Že davno bi jim šla na pomoč ter bi se ne brigala ne za Petra ne za Pavla. Velevlasti z dobrimi nasveti že desetletja in desetletja posredujejo pri Turčiji, da se boljše ravna s slovenskimi kristjani, toda vse zaman.

Tudi Avstro-Ogrska bi morala spoznati svojo veliko nalogo na Balkanu. Prijateljsko bi se morala že davno spomniti in pogoditi z balkanskimi državami, kako ugnati Turčijo, kako oteti preganjane kristjane, kako jim priboriti lepše razmere, biti bi morala prijateljica in voditeljica balkanskih držav. Seveda potem bi morala pred vsem odpraviti velikanski madež na svojem lastnem telesu, tlačenje Hrvatov in Slovencev na lastnih tleh.

Sedaj pa vidimo Avstro-Ogrsko marširati z drugimi velevlastmi ter delati na to, da ostane Turčija nedotaknjena in da kristjani še nadalje ostanejo pod turškimi jarmom. Upamo, da Avstro-Ogrska najde pra-

vočasno sama sebe ter se izkaže kot pokroviteljico Kristjanov in Slovanov v Turčiji. Trenotno še ni prišla do tega spoznanja. Francija je predložila velevlastim, da se vse skupaj izrečejo proti vojski balkanskih držav. Dobro, ako gre brez vojske, tem bolje. Potem pa naj Turčijo prisilijo, da izroči sosednjim državam vse kristjane ali da jim da vsaj upravno samostojnost v turški državi. Toda sedaj se gre med velevlastmi za to, da jim obljubi Turčija boljše ravnanje s kristjani. Kolikokrat je Turčija že to obljubila, a držala še svoje obljube ni nikdar.

Velevlasti upajo, da bodo zabranile vojsko balkanskih držav s Turčijo. Toda zelo verjetno je, da delajo velevlasti tokrat račun brez krčmarja, brez balkanskih držav. Te so že tako blizu vojske, da jim je težko nazaj. Pravijo, da bodo ta teden vse vojne priprave do zadnje pičice izvršene in potem se začne vojska. Tudi za ta slučaj so baje velevlasti že pripravljene. Uplivati hočejo, da se Rusija in Avstro-Ogrska ne bosta udeležili vojske, ampak da se prepusti ta posel samo balkanskim državam. Račun zna biti dober za slučaj, ako bodo balkanske države od Turčije tepene. Kaj pa če bodo zmogovite? Ali bosta potem Rusija in Avstro-Ogrska tudi mirni, ko si bodo pred njihovimi nosovi drugi delili plen, po katerem imata tudi sami skomine. Kakor razvidno, stojimo pred resnimi časi in težko je reči, kako se bodo razmere navsezadnje razvile. V naslednjem prinašamo poročila o dogodkih zadnjih dni. Kar se boče zgodilo v sredo in četrtek, ko se že tiska naš list, o tem bomo še poročali med najnovejšimi vestmi.

Koliko stane mobilizacija?

Mobilizacija sama zelo veliko stane. Vojake morajo preživljati in plačevati. Če se vse računa: preživljanje vojakov in konj, plače, doklade, poraba streliva in uporaba orožja, velja vsak vojak na dan 10 K, kar znese n. pr. za Bolgarsko vsak dan, ko je mobilizacija izpeljala, 2.300.000, za Srbijo pa 1.800.000 K. Zelo veliko pa stane tudi prevoz po železnicah. Stroški se pokrijejo v prvi vrsti iz denarnih sredstev v državnih blagajnah. Tako Bolgarija in Srbija imata pripravljene vojne zaklade, koliko, seveda ni znano. Še težje se pa more soditi, koliko da stane Turčijo mobilizacija, ker so vsled laško-turške vojske turške državne blagajne zelo izčrpane in v največjem neredu.

Skupna moč balkanskih držav.

Balkanske države so popolnoma pripravljene na vojno. Bolgarska armada, pomnožena s srbskimi polki, stoji pripravljena v dolini reke Marice, srbska glavna armada stoji južno od Niša, pripravljena na boj, 15.000 mož in 15 gorskih artiljerijskih baterij pa je pripravljenih pri Užici, da takoj po napovedi vojne udarije v Novi Pazar. Grška mobilizacija bo skoraj dovršena, črnogorska vojska pa je že pripravljena. Skupaj štejejo armade vseh štirih držav nad 600.000 mož, in sicer Bolgarska 300.000, Srbija 200.000, Črna gora 80.000 in Grška 100.000.

Turčija z mrzlično hitrostjo zbira svoje vojaštvo ob bolgarski in srbski meji ter kolikor le mogoče utrjuje svoje postojanke. Zlasti na Kosovem polju utrjuje stare utrdbе.

Porčtvovalnost za vojsko.

Srbski trgovec z žitom, Peter Stojadinovič, je daroval 100 vagonov žita srbski armadni upravi za vojsko. Poseben odbor srbske visokošolske mladine je izdal oklice na srbske bogataše, naj darujejo narodu za vojsko. V 4 dneh je nabral dijaški odbor nad 400 tisoč kron. V Parizu živeči Bolgar Sorev je brzojavno sporočil bolgarskemu ministrskemu predsedniku, da daruje pol milijona kron za vojne namene. Nek bogat bolgarski kmet v vasi Selica se je zavezal, da podari v slučaju vojske bolgarski armadi 80 glav goveje živine. Neka vdova blizu Belgrada je prišla dne 5. oktobra v srbsko vojno ministrstvo in je ponudila hranilno knjižico svoje 16letne hčerke Dragice na razpolago za vojsko. V knjižici je bilo naloženih 150 dinarjev, katere si je mala Dragica tekem let kot darila prihranila. Visoki uradnik v ministrstvu je pohvalil domoljubje matere in hčerke ter je vrnil knjižico.

Bolgari upajo na pomoč.

Predsednik bolgarske vladne stranke je izjavil: Kot kristjani hočemo doseči, da bodo lahko balkanski

narodi živeli kot ljudje. Nobena evropska država ne more ugovarjati. Danes more Turki naše brate. Upamo pred vsem na pomoč Avstrije in računamo, da nas bo cesar Franc Jožef I. podpiral, da osvobodimo ljudstvo, ki ječi sedaj pod turškimi jarmom.

Bolgarski vojni poveljniki.

Car Ferdinand si je za pomoč v vrhovnem poveljništvu bolgarske armade izbral generala Savova, ki je bil že poprej dvakrat vojni minister. Kot poveljnik severne bolgarske armade se imenuje general Ivanov, južne armade pa general Kutinšev.

Stališče Albancev.

Razni albanski rodovi, kateri so se doselej skoro neprestano kot ustaši borili proti Turkom kot tlačiteljem, so baje pripravljene v slučaju vojske stopiti na stran Turkov, ker so jim slednji obljubili večjo svobodo. Ali je ta vest resnična, je skoro dvomljivo, ker so Albanci pač komaj čakali, da bi kdo prijel za vrat krvoločnega Turčina.

O krščanskih Albancih je težko misliti, da bi podpirali tiste, ki so jim rušili cerkve, požigali domove, oskrunjali žene. Bolj verjetno bi bilo, da bi mohamedanske Albance spravil njih verski fanatizem na stran Turkov.

Položaj na Kreti.

Tudi kristjani na Kreti se pripravljajo, da pomorejo balkanskim državicam. S Krete javljajo, da bo kretska vlada mobilizirala 5000 mož, ki pridejo na pomoč Grški. Poleg njih pa odide na Grško tudi 800 kretskih orožnikov. Varnostno službo na otoku Kreti bo opravljala posebna, iz meščanstva sestavljena varnostna straža. Predsednik kretske vlade javlja, da se dvigne vse kretsko prebivalstvo v boj proti mohamedanskim zatiralcem.

Mir med Italijo in Turčijo.

Od homatij na Balkanu bodo imeli menda Italijani prvi dobiček. Listi namreč poročajo, da je sklep miru med Italijo in Turčijo gotova stvar in da bo mirovna pogodba že podpisana prihodnje dni. Turčija bi s sklepom tega miru mnogo pridobila. Italija bi ji plačala veliko odškodnino za Tripolitanijo, namreč 120 milijonov v gotovini, obenem pa bi dobila Turčija tudi di popolnoma prosto pot po Egejskem morju, zlasti proti Grški, in precejšnje število vojakov, ki so sedaj v ogroženih posadkah, bi se lahko porabilo v boju proti balkanskim državam. Italijani sicer še tajijo, da bi bil mir sklenjen, a listi, ki so v zadevi dobro poučeni, trdijo, da imajo njih poročila trdno podlago. Italija bi imela torej od preteče vojske prva svoj dobiček. Sicer pa je sploh treba reči, da pridobiva Italija dežele le po drugih državah. Lombardijo je dobila po Francoski, Beneško po Prusiji in Tripolitanijo sedaj po balkanskih državah, a sedaj pa še hoče Italija igrati vlogo pomirjevalke in svariti balkanske države pred vojno.

Prvi boji. -- Puške že baje pokajo!

Iz Foče v Hercegovini se poročajo: Dne 3. oktobra je poskusila črnogorska brigada pod poveljstvom nekega brigadirja pri Meferati prekorati turško mejo. Del Črnogorcev je postavil zvečer, ko se je napravil mrak, šotore, a turško obmejno vojaštvo je Črnogorce presenetilo in jih obkolilo. Vnel se je ljut boj, v katerem je baje padlo nad 100 Črnogorcev. Ostali so se srečno umaknili. Tudi Turki so imeli znatne izgube. Brigadirja, ki je baje uprizoril ta bojni pohod na lastno roko, so odpoklicali v Cetinje. Boji se na meji nadaljujejo. Dne 4. oktobra so čuli v Foči cel dan s črnogorske meje gromenje topov. — Dne 5. oktobra se je poročalo, da se je dne 4. oktobra vršila v okolici bolgarskega mesta Harmanli vroča bitka, v kateri je padlo več sto vojakov. Vendar so pozneje listi to vest proglasili kot neresnično. Turki priznavajo, da se vrše dan za dnevom na meji med Turki in Bolgari kakor tudi Turki in Srbi, manjše krvave praskе, ki so tudi v mirnem času v navadi. Bolgarska in srbska vlada pa trdita, da so vsa poročila o dose-danjih bojih s Turki izmišljena.

Posebne izdaje srbskih listov poročajo od 7. t. m.: Ob meji Sandžaka so se bili krvavi boji med rednimi turškimi in srbskimi vojaki. Turki so izgubili zelo veliko vojakov, nad 200 mrtvih in ranjencev. Turki so zašli v zasedo. Srbi so jih iz dveh strani napadli. V Belgradu sodijo, da izbruhne nenadoma lahke vojska brez vsake običajne napovedi.

Srbska mladina za vojsko.

Belgrajska mladina, razna telovadna društva in druge mladinske organizacije, snujejo pod vodstvom društva „Narodna Obrana“ prostovoljne čete, ki bi bile pripravljene, vstopiti v vojsko. Več strelskih društev snuje bojno četo: „Dušan Silni“. Mlade Srbinje, dekleta kakor žene, pa vstopajo v bolnišnice, kjer se vadijo, kako je streči ranjencem. Učijo se pa tudi streljati in sukati meče. V Belgradu je za vojsko posebno navdušena učeca se mladina. Dan za dnevom prireja mladina slavnostne obhode po mestu in pred kraljevo palačo ter poje navdušene bojne pesmi.

Kaj hočejo doseči velevlasti?

Evropske velevlasti hočejo s svojim posređovalnim predlogom, ki ga je izdelal francoski zunanji minister Poincare, doseči, da se ohrani na Balkanu mir, prizna naj se sedanje posestno stanje napram vsem, tudi Turkom, Turčija pa mora izvesti vse preosnove, katere ji narekuje mednarodna berlinska pogodba in na njej temeljujoča postava iz leta 1880. Avstriji in Rusiji se poveri naloga, da proti Turčiji in balkanskim državam odločno nastopita, da se ti predlogi sprejmejo. Stremiljen je torej, da se vojska prepere ali vsaj omeji na Balkan.

Turčija popušča.

Na posređovalni predlog velevlasti je Turčija izjavila, da je pripravljena izvršiti zakon iz leta 1880, s katerim je obljubila izvršiti zahtevo berlinske pogodbe, naj se po želji kristjanov v evropski Turčiji uvedejo evropske preosnove. Glasom tega zakona bi dobili Makedonija in Rumelija, kjer prebivajo kristjani, samoupravo, to je: v lastnih deželnih zborih bi sami odločevali o svoji usodi. Uprava turško-balkanskih pokrajin bi se tako uredila, da bi del dohodkov teh pokrajin pripadal v oskrbo deželnim zborom; v zakonu je tudi zagotovljena popolna verska in politična svoboda za vse prebivalce v Turčiji; tudi občine bi naj dobile svojo samoupravo. Balkanski kristjani bi tudi dobili svoje deželne poglavarje (guvernerje). Ta zakon, ki ga je leta 1880 na pritisk evropskih velevlasti sklenila Turčija, je bil izdelan od zastopnikov vseh evropskih držav. Vendar se ta zakon dosedaj še ni izvrševal. Dne 6. oktobra pa je naenkrat došlo iz Carigrada brzoglasno poročilo, da hoče sedaj Turčija po 30. letih uveljaviti to postavo iz leta 1880. Vidi se, da je Turčija v škripah in bi se rada z obljubo, da bo dala kristjanom svobodo, izvila iz neljubega ji položaja. Toda krščanske države na turške obljube ne držijo nič več, ker se je Turčin v vseh svojih obljubah dosedaj izkazal kot figa-mož.

Vojska že izbruhnila.

Črna gora je v torek, 8. oktobra napovedala Turčiji vojsko. Kralj Nikita in princ Mirko sta se takoj podala v glavno taborišče črnogorske armade pri Podgorici.

Politični ogled.

Dne 3. oktobra: V bosanskem odseku avstrijske delegacije je danes poročal hrvaški delegat Spinčić o razmerah v Bosni in Hercegovini. Poročevalec se je zavzel za koristi obeh dežel, zlasti v političnem oziru, ter je zahteval preuredbo bosansko-hercegovske ustave. Nemcem in Poljakom odkrite besede Hrvata Spinčića niso bile ljube. Proti Spinčiću sta nastopila nemški poslanec Markl in minister Bilinski, a Spinčić se jih ni ustrašil. — Vojni odsek ogrske delegacije je sprejel vojni proračun. — V Mehiki se ponavljajo vedni nemiri. Vršil se je krvavi boj med vstajniki in vladnimi četami; mrtvih je nad 200, ranjenih pa okrog 400 mož.

Dne 4. oktobra: Na Dunaju so zbrani te dni poveljniki avstrijskih armadnih zborov, kar se je smatralo kot nekaka priprava na vojsko. Cesar je večinoma vse poveljnike poklical k sebi. — Na Ogrskem se opazuje, da izgublja večina dan za dnevom več tal. Odlični Tisovi in Lukačevi pristaši se ločijo od stranke. Zmernim možem že namreč preseda vedni boj med manjšino in večino. Ustanoviti hočejo neko „srednjo“ stranko. — Na Španskem štrajkajo železničarji.

Dne 5. oktobra: Danes se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika Stürgkha ministrski svet, ki se je bavil s pripravami za jesensko državnozbornsko zasedanje. — Cesar je danes sprejel zunanjega ministra grofa Berchtolda, ki mu je poročal o položaju na Balkanu. — Danes je bila v Belgradu otvorjena srbska narodna skupščina s prestolnim govorom. Kralj je rekel, da je bilo vsled mobilizacije potrebno, proglasiti v Srbiji obsedno stanje. Poslamec naj ta ukrep vlade odobro.

Dne 6. oktobra: Listi poročajo, da je stališče pravosodnega ministra Hohenburgerja omajano. Kot vzrok se navaja zadnji jezikovni odlok. Po sodiščih na Češkem je vsled Hohenburgerjevega odloka vse zmedeno. Ako Hohenburger ne odstopi, je tudi stališče ministrskega predsednika omajano. — Avstrijski Nemci, ki z dosedanjimi strankami niso zadovoljni, snujejo mladonemško stranko. — Predvolitve za rusko durno (državni zbor) so se vršile zadnje dni prejšnjega tedna. Med izvoljenimi volilnimi možmi je

tudi 247 katoliških duhovnikov. — Štrajk španskih železničarjev je prenehal, ker je ministrski predsednik dal vodstvu štrajka zagotovilo, da se bo predložila državnemu zboru postavna predloga za zvišanje plač železničarjem in skrajšanje delavnega časa.

Dne 7. oktobra: Cesar je sprejel včeraj ministrskega predsednika grofa Stürgkha, kateri mu je poročal o položaju na Balkanu. Cesar je izrazil trdno upanje, da se ohrani mir. — Avstrijska delegacija je imela danes plenarno sejo, v kateri se je razpravljalo o proračunu zunanjega ministrstva. Delegat Bagueliem je kot poročevalec odseka za zunanje zadeve poročal o stališču, ki bi ga naj zavzemala naša vlada glede na balkanske homatije. Minister Berchtold je izjavil, da je razmerje med Avstrijo in Rusijo prijateljsko in delujeta obe državi glede balkanskega vprašanja skupno. — Danes so imeli načelniki državnoborskih klubov sejo, da se določi čas zasedanja državnega zbora. Sklenilo se je, da se skliče državni zbor za 22. oktobra. Imenom Slovencev je izjavil dr. Korošec, da Slovenci radi razmer na jugu ne morejo podpirati ne vladnih, ne odsekovih predlog. — Finančni minister Zaleski namerava odstopiti. — Socialni demokratje so v Debrečinu na Ogrskem napravili nemir pred hišo, kjer se je nahajal predsednik Tisa. Hoteli so razbiti vrata in vdreti v hišo. Tisa jo je tiho odkuril. Nemirneže je policija razgnala.

Dne 8. oktobra: Cesar sedaj vsak dan sprejema vodilne državnike, da mu poročajo o položaju na Balkanu. — V avstrijski delegaciji se danes nadaljuje razprava o proračunu zunanjega ministrstva. — Vojna uprava naše države zahteva naknadnega posojila 350 milijonov kron za armado. Ta svota bi se razdelila na 5 let. — Vsa evropska zunanja politika se suče zdaj le okrog homatij na Balkanu. — Na Rusko-Poljskem so izbruhnili resni nemiri. Ljudstvo protestira proti vojski. Prišlo je do pretopov med policijo in nemirneži. — Smrtna obsodba Jukičeva je bila od višjega sodišča potrjena, sedaj je še vprašanje, ali bo cesar obsodbo podpisal.

Razne novice.*** Godovi prihodnjega tedna:**

- 13. nedelja, 20. po Binkoštih: Eduard, kralj.
- 14. ponedeljek: Kalist, papež.
- 15. torek: Terezija, devica.
- 16. sredo: Gal; Maksima.
- 17. četrtek: Hedvika.
- 18. petek: Luka, evangelist.
- 19. sobota: Peter Alkant.

* V mariborsko bogoslovje so letos na novo sprejeti v I. letnik: Basaj Jakob iz Predoslja na Kranjskem; Flis Bruno od Sv. Lenarta nad Laškim; Gabere Alojzij iz Črešnjevca; Gorogranc Martin iz Ponikve ob juž. železnici; Jagodič Alojzij iz Slivnice pri Celju; Kotnik Ivan iz Rajevnega sela; Mešved M. iz Artič; Mirt Jožef iz Rajhenburga; Muhič Franc iz St. Jurja ob Ščavnici; Salobir Jožef iz Dobjega; Sattler Franc od Sv. Antona v Slov. goricah; Slaje Milan iz Celja; Žužek Karol iz Vel. Lašče na Kranjskem, in Stričič Franc iz Makol. V III. letnik: Sajovic Josip iz Ljubljane in Vrečko Josip iz Šmarja pri Sevnici.

* Osebna vest. V odvetniško pisarno dr. Benkoviča v Celju je vstopil kot koncipijent mladi pravnik dr. Anton Veble.

* Iz polit. službe. Konceptna praktikanta dr. Rudolf Urbanek v Feldbachu in Viktor Kastner-Pöhr v Ljutomeru sta imenovana namestniškimi koncipijentom.

* Iz finančne službe. Za davčne oficiale X. žilnovega razreda so imenovani davčni asistenti: Anton Cvahete, Franc Germ, Ignacij Ozvatič, Simon Führer, Anton Paradiž in Avguštin Brandstätter.

* Cesarjev god se je zadnji petek po vsej Avstriji slovesno obhajal. Cesar se je na Dunaju v šenbrunski grajski kapeli udeležil svete maše in je sprejel tudi sveto obhajilo. Po vseh cerkvah obširne države so se brale svete maše za srečo cesarja, pele so se zahvalne pesmi in vsi narodi so goreče molili k Bogu, da nam še ohrani svivolasega vladarja čilega in zdravega.

* Našim društvom. Občni zbor osrednje S. K. S. Z. se vrši letos ob priliki obnove zboru Slovenske Straže v Mariboru dne 13. oktobra. Opozorjamo naša društva na tozadevno vabilo v naših listih ter jih prosimo, da pošljejo na občni zbor svoje zastopnike. Naj ne manjka noben zaveden somišljenik na obnem zboru naših glavnih obrambnih in izobraževalnih organizacij. 13. oktobra v Maribor!

* Mladinske organizacije opozorjamo, da skrbijo za obilno udeležbo na obnem zboru Slovenske kršč. soc. zveze v Mariboru. Govori na njem začetnik našega krščansko-socialnega izobraževalnega dela, dr. K r e k. Popolne pri Slomškovi slavnosti pa znameniti slovenski govornik dr. Međved. Štajerska slovenska mladina, poagitiraj nekoliko, da v Mariboru nas bo kot listja in trave!

* Štajerski Slovenci — zadnji čas je, da storimo vsi svojo narodno dolžnost napram loteriji naše „Slovenske Straže.“ Do sedaj je še vse premalo odziva in ogromno je število tistih, ki nimajo še srečke „Slovenske Straže.“ Pozdravljamo te dni skupščino „Slovenske Straže“ na ta način, da vsak izmed nas kupi ali naroči več srečk „Slov. Straže“ (srečke 1 K). Nabirajte v svojih krogih več naročnikov na srečke, nujno agitirajte povsod za srečke „Slovenske Straže.“ Opozorjajte tudi naša gospodarska društva, naša županstva, naša izobraževal-

na društva, da naroče večje število srečk! Ne prezrite tega opomina!

* Mladeničem-novincem! Prihodnje dni bo marsikateri vrli slovenski fant, vnet član naših organizacij, zapustil domačo hišo ter se bo podal služiti cesarja. Mladeniči! Težko bo slovo od dragih domačih, težko slovo od prijateljev v Orlu, mladeniški zvezi ali izobraževalnem društvu, a ponosni bodite, da vas kliče cesar in domovina pod orožje. Vzemite si k vojakom seboj za spomin prijatelja, to je dobro knjigo. Cirilova tiskarna v Mariboru je založila knjigo, ki je ravno vam namenjena. Zove se „Krščanski vojak“. En komad mehko vezane knjige stane s poštnino vred 90 vin., trdno v platno vezan pa 1 K 20 vin. Stariši, dajte svojim sinovom seboj za spomin to lepo knjigo. „Slovenski Gospodar“ pa kliče odhajajočim svojim mladim prijateljem: „Ostanite tudi v vojaških vrstah zvesti veri, materinemu jeziku in svoji domovini!“

* Slomškova proslava v Nemčiji. Gladbeck na Vestfalskem, 3. oktobra 1912. Naše rudarsko društvo sv. Barbare v Gladbecku je obhajalo v nedeljo, dne 29. septembra t. l. tretjeletni obstoju društva in 50letnici škofa A. M. Slomškega. Čeprav si moramo Slovenci služiti svoj kruh med Nemci, smo vendar hoteli obhajati spomin Slomškove smrti na tujem v slovenskem duhu. Popolne ob 4. uri je bila v cerkvi slovenska služba božja z nemško pridigo, ker slovenskega duhovnika nimamo v Gladbecku. Pridigovalec č. g. vikar Tappe je povedal, da je bil na evharističnem shodu na Dunaju in je videl, kako pobožen je slovenski narod, kako moli k sv. Rešnjemu Telesu in posebno časti tudi božjo Mater, to more priti pa le od tega, ker ima slovenski narod dobre duhovnike in škofo. Prvi slovenski boritelj, knezškof A. M. Slomšek, je veliko storil za slovenski narod. Kar je on vsadil, še sedaj na Slovenskem mogočno raste. Po službi božji smo še obhajali Slomškovo slavnost. Po pozdravu podpredsednika tovariša Tuhtarja je govoril blagovnik tovariš Grossman o Slomškovem življenju in njegovih delih. Slomškovega spomina smo zaklicali trikratni: „Slava“. Govoril je še tudi tovariš Zajc iz Dattelna. Potem so se vršile deklamacije: „Predica“, „Vijolica“, „Berač“, „Vino in voda“, „Mladeniška koračnica“. Mešani pevski zbor je zapel pesmi: „Opomin k petju“ in „Hišica očetova“. Nato se je predstavljala igra: „Tri sestre“. Tovariš Grossman se je nato vsem zahvalil za obilen obisk. Pri tej slavnosti se je nabralo za Slovensko Stražo 741 M ali približno 9 K avstrijske vlvave. Ob koncu so vsi udeleženci še zapeli avstrijsko cesarsko pesem. Tako smo tudi slovenski rudarji proslavili našega velikega Slomškega.

* Podpora. Za po toči poškodovane posestnike se je po posređovanju poslanca Pišeka od države pridobilo za prvo pomoč v mariborskem in slovenjebistriškem okraju že 2½ vagona žita, ki se je za seme ubogim posestnikom zastoj, in potrebnim po znižani ceni, razdelilo. V kratkem se bo še 2 vagona lepega ržnega semena ubožnim po 15 K na met. stot razdelilo. Letos je bila ržena letina sploh zelo slaba in lepega žita skoro ni dobiti.

* Dober odgovor. V železniškem vozu je bilo natlačeno polno ljudi. Tudi nekemu frančiškanku je bil tam odkazan prostor. Par nagajivcev je pričelo vpričo njega zelo umazano govoriti, da bi redovnika togotilo. Ko ju je ta prosil, da naj molčita, sta se mu smejala in dejala, da smeta govoriti, kar hočeta. „Dobro, torej smem tudi jaz govoriti kar hočem“, je dejal frančiškan in vzel iz žepa rožni venec ter začel glasno moliti. Najprvo jih je bilo le par, ki so z njim molili, nazadnje pa je vseprek molilo in nesramni pogovori so bili zatrti.

* Svobodomiselnost hvaležnost. Nekaj socialistični poslanec v Belgiji je hučo obolel. Moral je v bolnišnico, ki jo upravljajo katoliške usmiljenke, kjer je bil operiran in odkoder je po samaritanski postržbi čez nekaj dni ozdravljen odšel. Komaj pa je ozdravel, je v belgijski zbornici nekega dne grdo zabavljaj zoper katoliške redovnice ter jih nazival „črni mrčes“. Po seji pa zunaj na hodniku pristopi k njemu neki katoliški poslanec, ki ga nagovori: „Ali hočete še enkrat ponoviti vse, kar ste sedaj v zbornici govorili?“ Socialist pa je v zadregi jecljal, češ, da ni rekel nič huđega. „Res“, pravi nato katoličan, „preveč strahopetni ste, da bi sedaj ponovili psovke v obraz meni, ker veste, da Vam je stregla v bolnišnici ravno moja hči, ki je katoliška usmiljenka.“ — Dogodek je resničen in kaže, kako velika usta imajo svobodomiselnici na shodih, a kako majhni so v primeri s požrtvovalnostjo katoliških redovnic.

* Soc. demokrat mora biti brezverec! Kmalu po predzadnjih volitvah v Belgiji je pisalo vodilno glasilo belgijskih socialistov tako-le: „Noben delavec ne sme več v cerkev! Nobena delavska žena več v spovednico! Nobenih krstov, nobenih cerkvenih pokrovov več! Ne puščajte delavskih otrok v katoliške šole!“ In 13. julija je pisal isti list: „Nobenih krstov v cerkvi, nobenih pokrov v cerkvi, nobenih cerkvenih pogrebov in nobenih prvih obhajil nečemo več!“ Delavstvo mora organizirati splošni, stalni in radikalni verski štrajk! Od danes naprej mora v stranki veljati geslo: Noben otrok, nobena žena, noben mož nobenega vinarja več za katoliško cerkev!“ Tako si je to glasilo belgijskih rdečkarjev upalo pisati po volitvah. Pred volitvami so pa hodili okrog, kakor to delajo tudi naši, in lovili verne, a nezavedne, nepoučene in lahkoverne delavce ter kmete kakor kaline na svoje limanice!

* Alkohol in jetika. Razni so vzroki jetike, toda premnogokrat povzroča jetiko preobilo zavživanje alkohola. Prebavila, možgani, srce, ledvice, vse to po-

kvari alkohol, vsled česar človeško truplo nima nikjer nobenih odpolnih sredstev proti jetiki. Številke raznih zavarovalnic za življenje dokazujejo, da alkohol krajša življenje ter da so pivci mnogo bolj dostopni boleznim ko zmerni ljudje. Mnogi zdravniki navajajo alkohol pred vsem kot eden glavnih vzrokov jetike (tuberkuloze). Indiance in zamorce mori jetika ravno vsled preobilo zavzivanja šnopsa, ki ga Angleži nalašč razpečavajo med dotičnimi reveži, le, da jih imajo ložje pod komando. Zmerni Japonci in Kitajci pa jetike skoro ne poznajo. Tudi med Slovence naši narodni nasprotniki pošiljajo cele vlake s špiritom pomešanega šnopsa. To kugo naši ljudje pijo in plačujejo sebi v smrt, svojemu sovražniku pa v dvojni dobiček.

V znamenju megle. Pretečeno nedeljo se je megla, ki v teh jesenskih dneh temni obzorje nad Celjem, zdatno zgostila, osobito v okolici Narodnega Doma. Tega ni sicer storilo število zaupnikov, ki so prišli na občni zbor Narodne stranke — poročevalce „Slov. Naroda“ jih je skozi svoje povečevalno steklo videl 200, brez stekla jih je bilo videti veliko manj — temveč megleno razpoloženje, ki so ga prinesli s seboj. Megleno in mrazno je bilo v veliki zborovalnici, v kateri so prazni prostori kakor bajeslovni zmaji zija-li na pičlo število udeležencev ter so v njih vzbujali turobne spomine na zadnje državnozbornske volitve, kojih posledica je bila za Narodno stranko velika praznina in v sredi te velike praznote velika luknja. In ob tem spominu so navzoči liberalci še bolj zadrževali mraza, ki je vladal v dvorani ter jim je stopil v noge in se polastil srca in glave, da je govornikom začelo mrzleti in megleti v možganih. Prvi se je zamaglil strankin tajnik Lesničar v poročilo o strankinem položaju in njenih ciljih; iz njegovega govora je, kakor iz motne daljave zvenel zadušen jek: ne sovražimo klerikalcev, bodimo pravični. — Urednik Spindler je razpredel širok govor o liberalnem časopisju, po dvorani je zavalovila nova meglena plast, v kateri so prestrašeni zborovalci opazili poteze nabiralnih krožnikov. — Naposled je vstal k govoru o dežel-nem zboru dr. Kukovec. Potegnila se je megla ter je obdala liberalnega prvoboritelja, ki vsled tega ni videl, kje je pravi sovražnik slovenskega ljudstva. S pregrešno politično nesramežljivostjo je pomežikal Nemcem, naperil svoje orožje proti Kmečki zvezi, začel pa je svojo stranko, katero je nanovo udinjal Nemcu proti rodnemu slovenskemu bratu. Če ne bi bilo toliko megle, bi se bil opazil na marsikaterem obrazu porogljiv nasme, ko je ob koncu govora središki župan Sinko predlagal poslancu Kukovcu zahvalo za njegovo „vstrajno in nesebično delovanje (!)“. — Tako se je vršil od Narodne stranke napovedani sijajni liberalni ljudski tabor — megleni krožek zaupnikov. Kot edine svetle zvezde so se iz te megle dvigali deveteri učitelji, izvoljeni v odbor Narodne stranke — kot deseti se jim je pridružil mariborski vzgojitelj učiteljev, Lj. Pivko — ter osvetljali temeljno točko liberalne gospodarske in narodne politike v deželi: zvišanje učiteljskih plač. Za nadušljive ljudi je, tako pravijo, megla smrt; Narodna stranka pa trpi na nezdravljivi politični naduhi.

Tržno poročilo. Žito se je zadnje dni vsled preteče vojske na Balkanu precej podražilo. Cena ovsu je poskočila za 86 vin. pri 100 kg. Pšenica in rž se je podražila za 58 vin. Tuči krompir se je podražil na vseh avstrijskih trgih za 40 vin. pri 100 kg. Na velikih živinskih sejmih se vzdiguje tudi cena živini. Cene raznih državnih in tudi zasebnih vrednostnih papirjev so vsled vojskine nevarnosti na raznih borzah znatno padle. Kupčija z vrednostnimi papirji je slaba, posebno pretečni teden je vladala med borzajanci zmešnjava in groza. Dokaz, da se posebno trgovski svet boji vojske.

Trgatev in kupčija z vinom. Cena vinu kljub slabemu razvoju grozdja ne bo posebno slaba. Iz ljubtomerskih goric poročajo, da se je trgateg tam že deloma začela, ker se vinogradniki bojijo mraza. Mošt ima različno množino sladkorja. Najboljše vrste so letos: silvanec, žlahtnina, burgundec in traminec, dočim rilček in šipon le slabo zorita. Mošt ima od 12 do 18 stopinj sladkorja. Plačuje se mošt, ki ima 12—14 stopinj sladkorja do 16 vin. nad stopnjo za 1 liter, za onega pa, ki ima več kot 14 stopinj, pa se plačuje seveda razmeroma več. Za sortirana vina od silvanca, burgundca in tramineca se obljubuje celo po 70—80 v. liter. — Od št. Jakoba v Slov. gor. nam poročea prijatelj, da se prodaja mošt v naprej po 40—56 vin. liter. — Z Vipavskega poročajo: Vse ceste in postaje so polne voz, ki vozijo velike množine vipavskega vina. Največ vinskega pridelka so pokupili dunajski in češki vinski trgovci. Cena vinu je zopet poskočila. Promet v Rihemberku je jako velik. Do 300 voz vina pride na dan na postajo. Letina je jako lepa, da malokečaj tako. Mnogo tujih vinotržcev in gostilničarjev je prišlo kupovat vino. — Vipska letina na Krasu je tudi zelo ugodna. Trgatev se povsod veselo vrši. Nekateri so prodali mošt po 38—40 K hl. — V Brdih na Gorškem je večinoma srednja letina. V Kozanah in Vimpolzah je pa vinska letina naravnost izborna. Cene moštu so povsod visoke.

Sneg je pobelil zadnje dni pretečenega tedna vrhove Pohorja, Solčavskih planin, Triglavskega gorja in planine po Gornjem Štajerskem, Koroškem in drugih zapadnih deželah. V soboto zjutraj je bila po nekod v dolinah precej močna slana, ki je gotovo škodovala pozni ajdi in drugim še ne zrelim pridelkom.

Posnemanja vredno. Pri zlati sveti maši velečastitega gospoda župnika Jožefa Kuneja na Zg. Ponikvi se je nabralo za „Slovensko Stražo“ kot Slomškov dar 100 K. Gospod jubilat je daroval sam

70 K Blagemu gospodu jublantu in drugim darovateljem najtoplejša zahvala

Mariborski okraj.

m Maribor. Letošnji redni občni zbor dijaške kuhinje v Mariboru se je vršil dne 24. septembra z običajnim dnevnim vspeodom. (Predsednik, stolni dekan dr. Ivan Mlakar, je v svojem pozdravu tudi omenil, da je ravno danes 50 let minulo, kar je umrl veliki prijatelj in podpornik slovenske mladine, škof Anton Martin Slomšek; vsi navzoči so se dvignili raz sedežev/ ter so zaklicali trikratni „slava!“ nesmrtnemu domoljubu. Tajnik, profesor dr. Medved, je poročal o uspešnem delovanju dijaške kuhinje v minoletem šolskem letu. Obbedov je bilo razdeljenih 13.900. Lepo znamenje o razvoju dijaške kuhinje je bilo sodelovanje srednješolskih dijakov; vrli dijaki iz učiteljsčaja v Mariboru so namreč priredili gledališčno predstavo v št. Lovrencu nad Mariborom in istotako hvalevredni višje-gimnazijci mariborski so vprizorili gledališčno predstavo v Slov. Bistrici; obe slovesnosti ste izborni uspehi ter pridobili za dijaško kuhinjo prva 450 K, druga 200 K čistega dobička. Prvič je društvo dalo tiskati letno poročilo, ki se bože s šeki razposlalo plemenitim društvenim podpornikom. Blagajnik, kanonik Jakob Kavčič, je poročal o denarnem prometu: dohodkov je bilo 4280.27 K, stroškov pa je 4459.24 K; k sreči se je zamogel primanjkljaj pokriti iz malega prebitka prejšnjega leta. Pri volitvi novega odbora je bil izvoljen: predsednikom dr. Iv. Mlakar, tajnikom dr. Anton Medved, blagajnikom J. Kavčič, podpredsednikom ravnatelj Schreiner, odbornikom pa odvetnik dr. Radoslav Pipuš, profesor dr. Arneje in profesor Ivan Vreže. Pri odborovi seji se je razdelilo število obedov med proučnike, katerih je bilo zelo veliko. Vsaki dan bože dobivalo zopet po 60 dijakov opoldansko hrano. Račič tega pa društvo nujno prosi blagohotne podpore, posebno še z ozirom na vedno hujšo draginjo. Z le-to prisrčno prošnjo pa združiti društveno vodstvo najiskrenejšo zahvalo vsem preblagim podpornikom za veletušne doneske v minoletem letu. Gojimo tudi še nadalje upanje, da nam zvesti ostanejo vsi mili podporniki in prijatelji ter nam še obilno novih udov pridobijo. Spomnite se naše dijaške kuhinje pri slavnostih, zborovanjih in sestankih! Ne pozabite naše podpore tako potrebne in tudi vredne srednješolske mladine! Ob sklepu se moramo tudi srčno zahvaliti skrbni in neutrudni gospodinjji v dijaški kuhinji, gospodični M. Modrinjakovi, ki tako lepo in požrtvovalno vodi gospodinjstvo. — Odbor.

m Maribor. Državna gimnazija s svojimi 17 razredi nima več dovolj prostora v svojem, še-le 20 let starem poslopju. S tekočim šolskim letom sta nastajena dva razreda izven poslopja. Srečen slučaj je hotel, da sta v knezoškofijskem deškem semenišču, ki leži preko ulice nasproti gimnaziji, prosti dve sobi, ki jih je gimnazijsko ravnateljstvo najelo v učne svrhe. Kakor slišimo, so načrti za prizidek k gimnaziji že predloženi.

m Sv. Peter bl. Maribora. Naša Dekliška zveza je priredila dne 29. septembra Slomškov slavnost. Spored je bil sledeč: Slavnostna deklamacija: „Slava Slomšku“ (Pavalec Marija), mladeniški prizor o Slomšku: „Blaže in Nežica“. Nato sta sledili igri: „Večna mladost in lepota“ ter „Dve teti“. Veseleli prostor je bil do zadnjega kotička napolnjen; obiskali so nas tudi gostje iz sosednjih župnij. Naše šentpetersko ljudstvo je pokazalo, da goji spoštovanje in ljubezen do velikega Slomškega.

m Zimica niže Maribora. Tu se je dne 3. t. m. ustrelil posestnik Janez Pavalec, star lovec, s svojo puško. Mož je silno razširjal „Štajerčeve“ misli. Po ženini smrti ni zahajal več v cerkev, 7 let ni bil že pri spovedi, udal se je strupu — žganju ter kot naročnik „Štajerca“ udrihal po cerkvi in duhovnikih. Ko so mu dne 2. t. m. pogoreli hlevi, je obupal in si je sedaj vzel sam življenje. Žalostno, a drugim v svabilo!

m Sv. Anton v Slov. gor. Povsod se vršijo slavnosti in veselice v spomin in slavo nepozabnemu Slomšku: a tukaj pa smo se morali zadovoljiti s skromnim shodom, ki ga je priredila v šoli Mladeniška zveza. Besede govornikov so bile lepe in globoko premišljene. Govorili so: č. g. kaplan Erhatic, mladenič Poljanec in g. Kozar. Za pošteno krščansko veselico se ne dobi prostora, ako pa bi prosili za ples, bi bilo pa takoj prostorov za vse Antonjevečane dovolj. To so lepe razmere.

m Sv. Anton v Slov. gor. Tukaj je neka ženska, pri kateri je vedno liberalen časnik v hiši na razpolago, nagovarjala dekleta, da bi šle v Celje služiti. Povedala seveda ni, da k liberalcem. Pametno ođ deklet, da so odposlale žensko od hiše, ne da bi obljubile, še manje pa, da bi katera šla. Naša dekleta so verna in poštena, zaforej ne marajo iti v službo k liberalcem. — Na Dunaju je umrl tukajšnji posestnik Martin Golob. Bolehen se je podal na evharistični shod, pa se ga ni mogel udeležiti, ker je moral bolan ležati ob času slavnosti pri svojem sinu na Dunaju in je tudi umrl tam dne 29. septembra. Bil je pošten, krščanski mož in zelo priljubljen. Velikokrat je vodil procesijo od tukaj na Goro pri Mariboru. Bodi mu tuja zemljica lahka!

m Sv. Lenart v Slov. gor. V noči od 26. do 27. septembra so vlomili v tukajšnji c. kr. davčni urad neznan tatovi. Poskušali so prevrtati blagajno, a jim je bila pretrda. Zrezali so del neke mize, v kateri so na-

šli 34 vin. denarja, in istega so odnesli ter dve obrisači. Bili so najbrž potepuhi, ker niso imeli doma obrisače. Dne 27. septembra pa se je v neki tukajšnji gostilni nad koščekom mesa skoraj zadavil neki stari možek, tako, da so ga naposled djali v sveto olje. S pomočjo g. dr. Tipliča, kateri mu je meso izvlekel iz grla, so ga naposled rešili smrti.

m Sv. Marjeta na Dravskem polju. V nedeljo, dne 6. t. m. popoldne se je vršil v prostorih g. župana Gojčiča zelo dobro obiskan shod. Našega poslanca g. Pišeka smo naprosili, da nam poročea o nameravanem kanalu iz Drave za dobavo elektrike in o dežel-nem zboru. Iz obširnega poročila smo izvedeli marsikaj o solčni, kakor tudi sepični strani nameravane-ga podjetja, in slišali zelo važna navodila, kako se nam je pri komisiji ravnati. Z velikim zanimanjem smo poslušali poročilo o deželnem zboru in izrekli poslancem K. Z. soglasno zaupanje. Navzoči nasprotniki so molčali, akoravno jih je g. poslanec opozarjal, naj izrazijo tukaj javno svoje mnenje, a ne potem zahrbtno.

m Hoče. Neusmiljena smrt je pretrgala nit življenja v najboljših letih Juriju Narat v starosti 31 let. Rajni zapuščea ženo s petimi nepreskrbljenimi otroci, Pokojniku svetila večna luč!

m Sv. Jur v Slov. gor. Naše Bralno društvo „Edinost“, se udeležilo občnega zbora Slov. Straže in velike Slomškov slavnosti v Mariboru prihodnjo nedeljo dne 13. oktobra s svojim pevskim zborom. Razun pevcev se naj izletu pridružijo tudi drugi šentjurčani. V nedeljo v mariborski Narodni Dom!

m Jarenina. Prihodnjo nedeljo sodelujejo Jareninčani pri veliki Slomškovski prireditvi v Mariboru v Narodnem Domu. Vsi zavedni Jareninčani in Jareninčanke, ki spoštujete Slomškega, 13. oktobra v Mariboru na Slomškov slavnost!

m Hoče. Orli, Bralno društvo, Dekliška zveza in podružnica Sl. Straže napravi izlet 13. t. m. v Maribor na občni zbor Slov. Straže in Slomškov slavnost v Nar. Domu. Naj nobeden ne manjka!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Žalostno dejstvo je, da ptujski šnops, ki obstoji večinoma iz špirta, mori naše ljudstvo duševno in telesno. To so pokazali letošnji nabori. Naborne komisije same trdijo, da so fantje naborniki iz občin, kjer se pije šnops kot vsakdanji kruh, nerabni za vojake, so izžemani, upadlega obraza in se jim že na prvi pogled vidi, da so postali jetični. Kam bo mo prišli, če se nesrečnemu šnopsu ne bo napravil konec? Rod za rodom slabi, tujec pa se veseli.

p Dornova. Veselica podružnice Slovenske Straže se je v nedeljo, dne 6. oktobra nad vse imenitno obnesla. Ob 3. uri so bile večernice, nato so prikoralali ptujski Orli in ž njim mnogo občinstva. Tudi ptujška Dekliška zveza se je odzvala našemu vabilu polnoštevno. Po prihodu Orlov smo korakali skupno z godbo na čelu v cerkev k blagoslovu. Prostori gostilne Herg so bili po večernicah natlačeno polni. Ker je jelo deževati, so Orli takoj začeli s telovadbo; telovadba se je izvrstno izvajala. Naš državni poslanec g. Brenčič je nato v slavnostnem govoru orisal življenje, delovanje in zasluge Slomškov in nas je navduševal za katoliško narodno življenje. Označil je delo slovenskih poslancev v državnem zboru in pa delo in namen Slovenske Straže. Ljudstvo je svojega zastopnika burno pozdravljalo; Dornovčani mu pa za njegove krasne besede ključemo: hvala in slava! Nato pa je č. g. Lucij Selinšek orisal Slomškov zasluge in trud glede ljudskih šol. Mladenič Ver je govoril o evharističnem shodu. V imenu ptujške Dekliške zveze izpregovoril pozdravne besede Anica Horvat. — Nato je sledilo poročilo blagajnika in tajnika, iz katerega smo se prepričali, da naša podružnica ni spala. Novi odbor se je sestavil sledeče: drž. posl. Mih. Brenčič, predsednik; mladenič Franc Ratek, blagajnik; mladenič Ognjeslav Frajnkovič, tajnik; mladenka Eliza Arnuš, odbornica.

p Sv. Janž na Dravskem polju. Šentjanžko Izobraževalno društvo je pozvalo v nedeljo, dne 6. oktobra po večernicah člane k posvetovanju radi kanalizacije, katero namerava izvesti slavnost c. kr. železniško ministrstvo po gornjem ptujskem polju z dvema središčema. O načrtu kanala in njega koristi ter o dolžnostih in važnostih posestnikov, razlagal je v velikim zanimanjem poslušalcev domači g. kaplan Kramaršič. Oglasil se je in udeležil važnega posvetovanja tudi poslanec g. Fr. Pišek in povzel važno besedo o istem predmetu in povedal mnogo lepega poslušateljem. V nedeljo, dne 13. oktobra po ranem cerkvenem opravilu pa bo shod pri g. Zelu, gostilničarju, o nadaljnjih važnostih in koristih kanalizacije.

p Sv. Janž na Dravskem polju. Tri leta že prosimo slavno c. kr. ravnateljstvo v Građcu in visoko c. kr. ministrstvo na Dunaju za vožno pošto iz Ptuja k Sv. Janžu na Dravskem polju, pa vse je zastoj! Za vožno pošto imamo vse v najlepšem redu, tako, da ni prav nobenega vzroka, ki bi nam zadrževal vožno pošto. Poslopje je pripravno in zelo ugodno, nova hiša. Cesta iz Ptuja do Sv. Janža je lepa okrajna cesta, po kateri drdra razun pozimi vsak dan po 20 ali še več avtomobilov. Ljudstvo se peča z živinorejo, poljedelstvom in zlasti s prešičerejo ter konjerejo, torej, trgovina je precej živahna, ki silno in veliko potrebuje stika s svetom. Pošte pa ni! Nešteto krat mora ubogi kmet od ogromnega dela, in visoki davkoplačevalci morajo po ure dalje važne pošne pošiljatve, bodisi zaboje, kakor tudi važna in nujna pisma, denar in trgovinska, sami preskrbovati in voziti v Maribor ali v Ptuj na pošto. Večkrat prejme stranka zaboj iz daljnih krajev, a stane jo vožna in druge pristojbine več, kakor je zaboj in vsa vsebina vredna. Če bi imeli pa pošto, izostali bi nepotrebni stroški pri današnji grozni draginji. Prosimo visoke oblasti za nujno vožno pošto!

p **Vurberg.** Na gostiji Franca Kroial in Antonije Toplak, ter Antona Kocjan in Julijane Toplak, je nabral Anton Fanel, organist 3 K za „Slov. Stražo“.

p **Sv. Lovrena na Drav. polju.** Naše društvo in mladinske zveze pridejo v nedeljo 13. oktobra v Maribor na občni zbor Slov. Straže in Slomšekovo slavnost v Narodni Dom. Kdor more, se nam naj pridruži!

p **Sv. Lovrenc v Slov. gor.** Kat. izobraževalno društvo ima v nedeljo, 13. po večernicah Slomšekovo slavnost in to: deklamacije govore in petje.

p **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Igre „Rudeči nosovi“, „Prepirljiva soseda“ in „Tihotapci“, katere so naši mladeniči preteklo nedeljo na občno zadovoljnost predstavljali, se bodo v nedeljo, 13. t. m. po večernicah v tukajšnji šoli ponovile.

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Pri nas so torej vlovili morilca Polza. Prišel je, kakor je bila želja vseh, v roke pravice. Čudno se nam pa zdi, da še niso našli morilca našega bivšega šolskega sluga Pergarja. Kmalu že mine leto, odkar je bil umorjen Pergar. Pač čudna skrivalnica!

I Sv. Križ na Murskem polju. Mrzli veter je že, hivala Bogu, pred tedni odgnal vsiljene nam „čebelarske Mihlne“ iz Gornjega Štajerja. Oni „hrabri narodnjaki“, ki so s tako ljubeznjivostjo v škodo domačinov sprejeli nasprotnike domačih čebelarjev, so se zelo s tem ponášali in zbadali sosede, a sedaj... Ali žalujejo po svojih sladkih tujih bratcih, ali pa so jim slabo plačali? Najbrže bo zadnje! Saj smo jih videli, te priselence, da so še mnogo prazne posode peljali domov nazaj, in pri Onišaku sta jim celo v najlepši paši dva roja poginila. Menda nas torej ti nepovabljeni gostje ne bodo več počastili s svojim obiskom in osrečili naših „naprednjakov“. Naj raje pasejo koze na nemških planinah, ne pa čebelic po lepem slovenskem polju, ako jim Bog ne da ajde.

I Vučja vas na M. polju. Naš g. nadučitelj Fr. Cvetko, ki vedno slovesno zatrjuje, da je nad strankami, je izvoljen v odbor liberalne Narodne stranke. Pričakujemo, da bo g. nadstrančkar kakor nekdanj proti „Slovenskemu Gospodarju“, tudi to dal pri cerkvi slovesno preklicati.

I Ščavnica. Na naši šoli je v III. razredu že dalje časa učni jezik nemški. Čudno, zakaj molči k temu okrajni šolski svet; saj mu mora biti znano, da so razmere, kakor so na naši šoli, nepostavne. Upravno sodišče na Dunaju je namreč razsodilo leta 1907, ko se je obravnavalo o jareninski šoli, da je na vseh avstrijskih ljudskih šolah dovoljen le en učni jezik, drugi deželni jezik se more učiti le kot predmet. Pri nas pa sta dva učna jezika. Radovedni smo, ali ne velja za našo šolo, oziroma okrajni šolski svet, razsodba upravnega sodišča?

I Ščavnica. Pri nas se marsikaj govori o postanku ponemčevalne šole. Kako so mnogi podpisali okrožnico nevede, kako so bili za ta način preslepjeni, bomo ob priliki še poročali.

I Kmet. podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici priredi v nedeljo, dne 13. oktobra po rani sv. maši vinčarski shod pri Kapeli v Divjakovi gostilni. Dnevni red: Določitev cene letošnjemu vinskemu pridelku; predavanje g. Zidanška; naročila in slučajnosti.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Za kancelista pri tukajšnji okrajni sodnji je imenovan orožniški stražmojster g. Ignacij Skaza.

s Marenberg. Neki krčmar, ki se nikakor ne brani slovenskih grošev, je vprašal slovenskega fanta, ko je videl na njegovih prsih slovenski znak, če je to znamenje „Kajblvereina“. To „kajblsko“ vprašanje si bomo dobro zapomnili.

s Marenberg. Na tukajšnji šoli so ustapovili paralelko za I. razred. Vsléd tega se je moral otroški vrtec umakniti iz šolskega poslopja in so sedaj začeli zidati drug otroški vrtec blizu cerkve. Zraven si bo postavil mizar Benedikt svojo hišo. Pravijo, da mu bo Südmarka priskočila na pomoč z denarjem, ker je protestant in Nemec. — Naši protestanti ne morejo biti mirni. Ne le, da so sami odpašli od prave vere in tako postali nesrečni, hočejo še druge pripraviti v isto nesrečo in jih nagovarjajo k odpadu od katoliške cerkve. Ljudje so seveda bolj pametni in nočejo luteranov ubogati.

Konjiški okraj.

k Konjice. Za župana v tržki občini je izvoljen g. Ferdinand Klemen, posestnik na Prevratu pri trgu Konjice. — K vojakom ovide doseđanji organist g. Luđ. Potočnik; njegovo mesto prevzame g. Ivan Lednik iz St. Janža na Peči.

k Konjice. Pri nas smo sploh Nemcem vsi „prijazni“, kakor so tudi oni nam. Kdo pa naj bi bil tudi tako trd, da bi grizel te ljubeznjive, sladke Germančke. Naj bodo le zdravi in pridni, pa med seboj naj se radi imajo, pa obogatijo naj itd. itd. Pa dobro jim je pa le, ko že nemški znajo žvrgoleti, mi ubogi Slovenci se moramo pa tako truditi, da si vbijemo ta „blaženi“ jezik v glavo. Lejte, kako se nemščine lažna, siromašna para in otročad peha in drenja tam pred „nemško šolo“, da bi jim priletelo kaj nemških ocvirkov v kljunčke, ki jih znajo komaj odpirati. Da imajo nemški otroci nemško šolo, je samo po sebi umevno, saj bi jo Slovenci tudi radi imeli povsod, kjer je kaj slovenskih otrok. Da se večji slovenski otroci priučijo tudi drugega deželnega jezika, je jako koristno, a da začne čleten otrok slovenske rodbine svojo šolsko vzgovo v tujem jeziku, to je modrost zabite buče ali zabava hudobnega srca. To velja sploh in povsod. Zanimiva posebnost pri nas pa je, da nekateri

stariši zlasti slaboumne, malo nadarjene, pozno razvite otroke posebno radi silijo v nemško šolo, češ: tam se več nauči, naj se nemško nauči! Siromački, mislite li, da ima nemška šola talente v zakupu, da jih lahko takim revčkom kar siplje! In tako blago jim je tam v sitnost in nadlego, ni čuda, da se jih otrešajo kakor sitnih muh. In ubogi Slovencek nima toliko čuta, da bi spoznal, kaka sramota je to za njega. Zavednih konjiških slovenskih narodnjakov mnenje je: 1. Nemci naj imajo svojo šolo cvetočo, kjer se bodo njih otroci naučili omike, veliko znanja, raznih državljskih in družabnih vrlin, ljubezni do svojega jezika, pa tudi strpnosti in pravične uljudnosti do drugih narodnosti, zlasti do nas Slovencev. 2. Slovenski stariši naj dajo brez izjeme svoje otroke v okoliško šolo s slovenskim učnim jezikom, ki da pa tudi dovolj podlage za priučenje nemškega jezika, kojega se britten slovenski fant, nadarjeno slovensko dekle, v par tednih priučita, ko ga rabita. Slovenci, nikar ne sitnarite in se ne slinite okoli tržke šole, ker nimate tam nič iskati; nemci pa, če so plemeniti, naj vsiljivece lepo spode kot nebođijih treba, sicer si bodo morali v nemški šoli tupatam kaj s slovenščino pomagati, ali pa neuspehe zabeleževati. Kaj pa ko bi tržki šolski svet si izmislil: Če pošiljaš okoličane otroke k nam, plačaj tudi kaj! 3. Slavno vodstvo in učiteljski zbor okoliške šole pa prosimo, naj stori vse, kar je v njegovih očeh, da zviša ugled okoliške šole, da bo utihnila sicer napačna, a pogostna pritožba: „V nemški šoli se več nauči!“ Ta dopis se naj od vseh strani za dobro sprejme in kar se da upošteva. Kar se pa zdi morča komu neumestnega ali zmotnega, pa blagovoli, pojasniti svoje stališče. Pa vse v miroljubnosti, prijaznosti, v večjo korist in blaginjo našega prebivalstva.

k Zreče. Rudar Kotnik Jakob, Klemenjakov, star 20 let, je letos odšel v Nemčijo za delom. Nedavno so ga pa tam zjutraj našli ob cesti mrtvega. Usmrtila sta ga dva strela. Če so morilca zasledili, danes še ne vemo.

k Žiče. Slomšekova slavnost, ki se je vršila v nedeljo, dne 29. septembra v Draževsi, se je obnesla prav dobro. Udeležili so se je v obilnem številu domačini — tudi naši narodni nasprotniki — pa tudi sosedje so prišli od vseh strani. Častno so bili zastopani Konjičani, Ločani, Zrečani, Spitalčani, Čadramčani, Sentjernejšani. Vse je ugajalo: slavnostni govornik — priprost kmečki fant —, pesmi, posebno prizor: „Zimski večer v kmečki hiši“ s Slomšekovo pesmijo: „Predica“; pri gledališki igri: „Tri sestere“ smo le s težavo krotili bučen smeh. V Draževsi še nismo imeli kaj takega. Hvala vsem, ki so nam to slavnost priredili, hvala pa tudi vsem obiskovalcem slavnosti!

k Konjice. K nedeljskemu zborovanju D. Z. po večernicah ste tudi drugi vsbljeni, ki se zanimajo za podučne skioptične slike, katere se bodo kazale. Srečke Slov. Straže s lahko naročajo v kaplaniji. **k Žiče.** Na vsestransko željo bo tukajšnje Brno društvo gled. igro „Tri sestere“ v nedeljo, 13. oktobra po večernicah v posojilniških prostorih v Žičah hiš. št. 42 ponovilo.

Darujte za Slov. Stražo!

Celjski okraj.

c Celje. V petek, dne 4. oktobra popoldne ob 1. uri je skočil v močno naraslo Savinjo iz železniškega mosta pri celjskem kolodvoru urarski pomočnik Jakob Ghidini in utonil. Truplo je narasla Savinja odnesla seboj. Vzrok samoumora bosta najbrž starost in beda. Ghidini je bil dolgo vrsto let uslužben kot urarski pomočnik pri umrlem celjskem urarju A. Schwabu. — Umril je v celjski bolnišnici uradnik tvrdke Peter Majdič, Angelo Venturini. — Katoliško izobraževalno društvo v Celju nam je priredilo v soboto, dne 5. oktobra zvečer ob 8. uri, in v nedeljo, dne 6. oktobra ob 3. uri popoldne v vrtni dvorani hotela pri Belem Volu narodno igro v štirih dejanjih: „Naša kri“, katero je spisal F. S. Finžgar. Igralci so to Krasno igro iz francoskih časov skozinskoz pri obeh predstavah prav dobro igrali. Gledalci so bili s predstavo zelo zadovoljni. Predstavi ste bili obe dobro obiskani. — Celje se zopet zadoljuje. Deželni odbor štajerski je dovolil mestni občini celjski, da sme pri mestni hranilnici najeti posojilo v znesku 308.000 K. Nekaj bo šlo menda za elektrarno, nekaj pa za pokritje starih dolgov in nove šolske stavbe. — V Celju je slavil v petek, dne 5. oktobra popoldne, pek in posestnik g. Vincenc Janič s svojo ženo Amalijo rojeno Uhlich, 40letnico poroke, obenem pa tudi 40letnico kar vodita pekarijo in vinsko trgovino. Istočasno pa so slavili tudi: Neža Miklavc 55 let, kar služi pri Janičevi hiši, Marija Povh 25 let, Jožefa Bratnik 25 let, Ana Zurin 18 let, Andrej Klanjšek 18 in Vincenc Kolan 18 let. Tvrška Janič obstoji v Celju od leta 1849. Bila je svoj čas slovenska, zadnje čase pa je prešla v nemški tabor. — Dninar Alojzij Bevc je svojemu gospodarju v Liscarj pri Celju ukradel iz zaprtega kovčeka 500 K denarja in ž njim neznan kam pobegnil. — Nemško državno obrtno šolo hočejo baje dobiti Nemci v Celje. — S stavbo nove višje gimnazije v Celju na Otoku bodo pričeli že letošnjo jesen. Proračun za stavbo znaša 400 tisoč kron in ga je ministrstvo za javna dela pregledalo in potrdilo. — Nemško-slovenski gimnazijski razredi. Na tem zavodu je bilo začetkom novega šolskega leta sprejetih 191 učencev, in sicer šteje I. razred 71, II. razred 56 več 1, III. razred 36 več 1, in IV. razred 25 več 1 učenca. I. in II. razred imata paralelki. — Za začasno učiteljico v St. Pavlu pri Prebolju je imenovana absolvirana učiteljska kandidatinja gđc. Ljudmila Fišer; učitelj Ciril Pregelj v Petrov-

čah je dobil enoletni dopust, nadomestoval ga bo absolvirani učiteljski kandidat Gustav Šilih.

c Gaberje pri Celju. Pretečeni teden sem se mudil nek dan proti večeru v neki tukajšnji gostilni, ko sem se vračal iz Vojnika. Utrujen se vsedem za mizo, kar slišim, da se pri sosednji mizi pogovarjata dva možakarja glede osebno-dohodninskega davka. Pa pravi mlajši, z rjavo brado: „Prav se jim zgodi tem h... klerikalcem, da jim letos tako visok osebno-dohodninski davek palagajo. Tudi jaz tem dvema klerikalcema naše občine pripomogel, da sta dobila ta lep davek.“ Spil sem svojo četrtinko vina in odšel. Strah me je bilo pred to liberalno nesramnostjo, ki na tak način rešuje čast liberalne stranke. Sram vas bodi, liberalci, ovaduhi!

c Iz Savinjske doline. Kako glasni so bili Iani hmelnjski mešetarji! A letos so popolnoma izgubili korajžo nadlegovat naše hmelnjarje. Zadnji teden je cena hmelnju, ki pa je pri nas iz kmečkih rok že večinoma prođan, se zopet povzdignila. S hmelnjevo letino smo splošno še večinoma zadovoljni. — Nam hmelnjarjem se je letos nalagal, mnogim na novo, osebno-dohodninski davek. Od kod to? Ali so tudi tukaj imeli svoje umazane prste liberalci vmes, kakor se poroča od drugod?

c Sv. Jurij ob juž. žel. Nekdo se na nedovoljen način huđuje v „Nar. Listu“ nad celjskimi lovci, zakaj na Proseniškem ne zahajajo k Slomšku, ki je bojda naprednjak in prijatelj Sokolov, ampak h klerikalnemu Simončiču, kjer se zbirajo tudi Orli. Do biš odgovor! Lovci se že od nekdanj oglašajo pri Simončiču, ker poznajo izbornu postrežbo te gostilne, cene pa so zmerne. Tudi so Simončičevi prav prijatelji družabniki, v hiši pa vladata mir in krščanska zastopnost. To so čednosti, ki morejo vsako gostilno le priporočati. Ne misli pa, trapasti liberalce, da so lovci vsi „napredni“ v tvojem smislu. Najemnik lova, stavbeni mojster g. Gologranc, je bil (oh strah in groza) celo na Slomšekovi slavnosti Slovenske Straže pri g. Simončiču in je ud naše podružnice Slovenske Straže, Lovska družba ne obstoji samo iz liberalnih dohtarjev, ampak so vmes tudi spoštovani obrtniki, katerim se prav nič ne ljubi trobiti v liberalni rog. Sicer pa tudi liberalci in slavni Sokoli ne morejo shajati brez Simončiča. Kaj pa ste liberalci iskali dne 1. septembra 1912 tam, kaj ste prišli razgrajati na Slomšekovo slavnost? Eden Sokolov je žalil tam g. Artmana, našega čislanelega veletrgovca. Tolpa liberalnih izzivačev pa je celi večer nadlegovala goste, dijake, duhovnike in Orle, kakor hitro se je kateri ven na prostvo podal. Če vam je toliko za Slomška, zakaj niste šli k njemu? Kaj je delal dne 4. septembra 1912 dični Sokol Janez Urlep, sin bivšega liberalnega župana in cenilca posestev, pri g. Simončiču, ko je razbil ob mizo društven nabiralnik Orla, za katero junško delo je bil obsojen dne 26. septembra 1912 na 12 ur zapora ali 10 K globe ter v povrnitev škode in stroškov? Raje bi bil šel k Slomšku. Kolikokrat so bili že mladeniči te vrste pri g. Simončiču ostro pokarani in pošteno zavrtnjeni, kakor so zaslužili, ko so skušali grdo govoriti in pijačo ter nerodno se vesti vpričo poštenih in vernih domačih deklet (misléči, da so v kaki liberalni gostilni, kjer se sme vse počenja-ti), potem pa so se nekaj časa kujali, pa so vendar zopet radi prišli. S pozivom k bojkotu pa tudi gospodu Slomšku niste storili nobene usluge; njega tudi mi spoštujemo kot stričnika velikega škofa Slomška, nekdanjega lastnika njihovega doma na Slomu, ki ga je nek gospod imenoval biser slovenske zemlje. Tudi so naši občinski odborniki dovolili njemu koncesijo za gostilno. Mi ga pa tudi pomilujemo, da ga tako usoda preganja. Končno bi še prosili nedeljske lovec, naj bi dopoldne, ko se vrši v cerkvi služba božja, vendar radi verskega čuta našega prebivalstva opustili šumne love.

c Vojnik. Slomšekova slavnost se je ob mnogobrojni udeležbi prav lepo izvršila dne 29. septembra. G. dr. M. Vraber je govoril pet četrt ure o pomenu te slavnosti ter povdarjal: Slomšek je hotel imeti Slovence verne, narodne in izobražene. Nato so nastopila dekleta ter v splošno zadovoljnost predstavljale igro: „Ljudmila“.

c Zalec. Slomšekova slavnost, ki jo je priredilo v nedeljo, dne 6. oktobra, naše Izobraževalno društvo, je vse zadovoljila. Udeležba je bila lepa. Med gosti smo imeli tudi veleč. g. domačega župnika Korena, kateri je bil v Mariboru prvi od škofa Slomška posvečen. Slavnost je otvoril pevski zbor pod vodstvom g. Zupanca, ter nam je zapel več zelo lepih narodnih Slomškovih pesmi. Goste je imenom društva prisrčno pozdravil č. g. Schreiner. Prav mična je bila slika „Slomšku“, katero je v obliki deklamacije predstavljalo 7 dečkov. Slavnostni uovor o Slomšku je imel Fr. Žebot iz Maribora. Tudi vlč. g. župnik Koren je izpregovoril nekaj izpodbudnih besed. Mladeniči so nato dobro predstavljali igro: „Kazen ne izostane“. Vse je šlo lepo po redu in smo z uspehom prav zadovoljni.

c Hmelj. Na žatečkem trgu je promet s hmelnjem zadnji teden mirnejši kot prejšnji teden. V cenah ni bilo pravzaprav nobene razlike. Najbolj se je povpraševalo za srednjim hmelnjem, prima-hmelj je imel le malo odjemalcev. Vsak dan se prođa po 300 do 600 bal. Poleg domačih prekupecev so prišli tudi oni iz Nemčije, obenem so pa tudi pivovarne pokupile mnogo hmelnja. Cene so se sukale med 125—150 K za 50 kg. Za tujim hmelnjem se tudi tokrat ni posebno mnogo povpraševalo. Izvenčeskega hmelnja pa je na tukajšnjem tržišču tudi zelo malo v zalogi. Cena za tuji hmelnj znaša od 116—130 K za 50 kg. Za lepo zeleni prima-hmelj se zahteva celo 140 K. Promet je sicer

miren, a cene so trdne. — Na deželi pa se je hmeljska trgovina skoraj končala, ker je hmelj iz prvih rok že večinoma ves prodan. Le približno 10% letošnje letine je še v rokah hmeljarjev, ki pa čakajo na prodajo, ker upajo še na boljše cene. — V Savinjski dolini je že skoro ves hmelj prodan. Plačuje se po 190—210 K 100 kg.

Sv. Frančišek Ksaverij. V predzadnji številki „Narodnega Lista“ beremo dopis o ustanovitvi Ciril-Metodove podružnice za našo in ljubensko faro. Sicer nam delovanje naših nasprotnikov ni mar, vendar se nam zdi potrebno par stvari zabeležiti. Med drugim se nam očitno, da jim „s svojo netaktno politiko“ mečemo polena pod noge in da je vključ temu pristopilo 37 udov. Da bi agitirali proti podružnici, je laž, kajti proti liberalnim društvom v naši fari agitirali se nam zdi nesmiselno, ker smatramo farane za toliko zavežne, da se ne dajo zlepa vjeti v liberalne mreže. To so pokazali tudi ob priliki ustanovitve, ko ni bilo razven par družin in nekaj otrok noben naš faran navzoč. Ko bi ne prišlo k ustanovitvi par „inteligentnih“ frajlic iz Ljubnega in Gornjega Grada, bi se pri nas podružnica sploh ne mogla ustanoviti. Da je glede števila nasprotnikov v naši fari res velikanska „suša“, nam dokazuje tudi to, da je morala pristopiti k odboru cela Jermanova družina, sicer bi odbora še „sklamfati“ ne bili mogli. No, pa naj še kdo reče, da ni Ksaverij „napređen“!

c Smarje pri Jelšah. Kakor drugod, tako tudi pri nas kažejo liberalni očanci, kako zelo da jim je pri srcu krščanska vzgoja mladine. Ko so pred letom v krajnem šolskem svetu prišli do besede, so si hitro pogruntali in kar naenkrat odpovedali sobe, katere je imelo naše Izobraževalno društvo v šolskih prostorih. Gotovo bodo šli v Pohorje po dim, da ga bodo tam notri shranili. Mislijo si pač in se radujejo v svojem očetovskem veselju, da so nam zadali smrtni udarec in nas takorekoč ugonobili. A kaj še, ne bodo nas! Jih je še premalo! In prav nič se jih ne bojimo! Le pogumnejši in vstrajnejši še bomo! Saj dobro vemo in spoznamo, da bi takorekoč vse, kar je dobrega in za krščansko izomiko mladine koristnega, radi v žlici vode vtopleli in v prah pogazili, rajši danes nego jutri. Dokler nam bo naša mala Slovenija rodila može, vstrajne in takorekoč odločne, ki stojijo na braniku svete in narodne zavesti, dotlej se nam ni bati in nam ne more škodovati nobeden sovražnik, naj si še tako krepkije brusil!

c Loka pri Zidanem mostu. Iste dni, kakor na Dunaju, se je vršil tudi tu krasni evharistični shod. Slavnostne govore, vse o presveti Evharistiji, sta imela dva kapucina iz Krškega na Kranjskem, večinoma vsi župljani od župana do malega solarčka, so sprejeli sveto obhajilo. Pri evharistični procesiji v nedeljo Marijinega Imena, ob isti uri, kakor na Dunaju, je bila velikanska udeležba; vreme je bilo ugodno. Vsa vas je bila v vencih, slavolokih in zastavah, srca vernikov srečna in vesela. Kako smo srečni kristjani, ko prebiva Jezus med nami! — Na šmiheljsko nedeljo pa je bil zopet vesel dan; zborovala je Kmečka zveza in slišali smo poročilo poslanca Pišeka. Zanimanje za Kmečko zvezo je vedno večje. Socialni demokratje so morali utihniti. Zborovalci so sprejeli sledeče sklepe: 1. Odobravajo postavo za zavarovanje zoper nesreče pri živini, zoper povođenj, plazove in druge nezgode. 2. V deželni zbor naj grede, če se nam zagotovijo naše pravice; če nam pa Nemei nič ne privoščijo, ne hodite v Gradec, če tudi deželni zbor razpustijo; novih volitev se nič ne bojimo. 3. Naj se potegujejo za olajšavo pri izvrševanju obrti na deželi. 4. Naj se ne zida novih šol, kjer ni sila. 5. Naj bo poldnevni pouk v šoli, tam kjer to občina hoče. 6. Zborovalci se ostro pritožujejo zaradi škode, katero delajo vrane, jazbeci, jastrebi, lisice; zahteva se izprememba lovske postave. Vsak naj ima pravico, streljati divjačino na svojem. Sleđnjic se je izrekla zahvala in zaupanje nospodu poslancu in njegovim tovarišem. Se socialni demokratje so mu rekli, da ga spoštujemo. Tedaj splošna zadovoljnost na lepem shodu.

c Laško. Edina trgovina v našem trgu, ki prodaja srečke v korist Slovenski Straži, je Rudolf Deržan v Laškem trgu. Segajte pridno po njih, našega trgovca pa vsem toplo priporočamo.

c Celje. Društvo za varstvo in oskrbovanje otrok v celjskem sodnem okraju ima svoj občni zbor dne 20. oktobra t. l. ob pol tretji uri popoldne pri „Belem volu“. Na vspredu: običajna poročila. Po občnem zboru priredi društvo veliko tombolo, ki bo vsakega udeleženca kar najbolj zadovoljila z najrazličnejšimi dragocenimi dobinki.

c Gotovlje. Veselico in vinsko trgatve priredi dne 13. oktobra ob 6. uri zvečer Požarna bramba v prostorih g. Ivana Kač.

c Nova cerkev. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 13. okt. ob 3. uri popoldan Slomškovo slavnost. Na vspredu je govor, deklaracije, petje in igra „Dr. Veznal in njegov sluga“.

c Dobrna. V nedeljo, dne 13. t. m. po večernicah ima tukajšnja podružnica Slov. Straže svoj občni zbor. Ob enem bo Slomškova slavnost z govori, petjem in deklaracijami. Vsi ljubitelji slavne škofa Slomške sta prijazno vabljene.

c Mazirje. V nedeljo, dne 13. t. m. ob pol 4. uri popoldne se priredi v hotelu „Mirija“ velika vinska trgatve.

c Braslovce. Pevsko društvo priredi v nedeljo, 13. oktobra 1912 ob 7. uri v prostorih g. Fr. Brišnika zabavni večer z raznovrstnim vspreedom.

c Sv. Frančišek Ks. Gospod M. Natlačen je daroval za Slov. Stražo 1 K. Posnemajmo.

c Gomilsko. Dekliška zveza za dekanijo Braslovce ima v nedeljo dne 13. oktobra ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih na Gomilskem svojo odborovo sejo.

Brežiški okraj.

b Brežice. Trgategve se je začela v naši okolici že na vseh koncih in krajih, ker grozdje zaradi deževja silno gnije. Mošt se plačuje po 36 do 50 vin. liter. Na Hrvaškem imajo letos boljše vinsko letino kot pri nas na Štajerskem. Nek hrvaški kmet mi je pred dne-

vi tožil, da se vino tam zelo slabo plačuje. Vso vinsko trgovino imajo v rokah židje, ki gulijo ubogega hrvaškega vinorejca, da je joj. Čuvaj bi naj le raje tem krvosom stopil odločneje na prste.

b Sevnica ob Savi. Umrli je tukajdaleč na okrog znani Anton Divjak, posestnik iz Komorivca, po kratki bolezn, star 70 let. N. v m. p.!

b St. Vid na Planini. V nedeljo, dne 22. sept. smo tudi pri nas obhajali Slomškovo slavnost v društveni sobi. Krasna podoba Slomškova, ki je visela na steni, okrašena z vencem, je privabila polno število ljudstva. Slavnostni govornik veleč. g. župnik Anton Ribar je razložil življenje in delovanje Slomškovo. Tovornik Jože je deklamiral pesem „Slomšku“, vmes pa so se pevale pesmi Slomškove: „Predica“, „Preljubo veselje“ itd. Tovornik Hedvika je priporočala, naj bi se tudi mladina kolikor mogoče ravnala po vzgladu Slomškovem. Požurni Ema je prednašala nekaj o Slomškovem delovanju, vmes so pa še deklamovale Oevirk Cilka, Perčič Marija in Križnik Marija.

b Pilštanj. Tretjo nedeljo septembra smo se po večernicah zbrali v prostorih Izobraževalnega društva, da bi slovesno obhajali 50letnico smrti Slomškove. V prelepem slavnostnem govoru nas je spodbujal g. župnik k vnetemu čiščenju velikega buditelja in učitelja našega naroda. Slišali smo o svetosti visokega vzgojitelja, o njegovih zaslugah za napredek slovenskega ljudstva, pa tudi o vseh imenitnejših dogodljajih iz življenja nepozabnega škofa. Poslušali smo tako tiho in pazljivo, da smo se še-le po dokončanem govoru zavedli stiske in vročine. Z glasnim ploskanjem smo g. govorniku izkazali svojo hvaležnost. Po slavnostnem govoru so še mladeniči, mladenke in otroci izvrstno deklamirali, vmes pa vsi navzoči v zboru peli priljubljene, premile Slomškove pesmi. Vsi so torej pri slavnosti sodelovali, vsi slavili nesmrtnega našega učitelja, vzgojitelja in vladiko in tega smo najbolj veseli.

b Zdole. Naš deželni poslanec in dež. glavarja namestnik napravi 12. oktobra zjutraj po rani maši shod v gostilni g. trgovca Černoga. Pojdimo vsi poslušat našega vrliga poslanca!

Najnovejša.

Sv. Martin pri Velenju. V nedeljo, dne 13. oktobra zjutraj takoj po rani sv. maši, se vrši izvanredni občni zbor Orla in obenem tudi poučno zborovanje. Priidite tudi mladeniči, ki še niste pri Orlu!

Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, dne 20. oktobra, se vrši pri nas ustanovni shod Jugoslovanske strokovne zveze zjutraj ob 8. uri po rani sv. maši. Poroča predsednik Zveze slovenskih mladeničev, Vekoslav Zajec.

Hrvatje in Slovenci. Na Dunaju so se včeraj, dne 9. t. m., zbrali zastopniki Hrvatske stranke prava in Vseslovenske ljudske stranke k skupnemu posvetoivanju, ki je velikega pomena. Sklenilo se je ustanoviti novo stranko pod imenom „Hrvatsko-slovenska stranka prava“. Načelnika združenih strank sta dr. Mile Starčević in dr. Ivan Šusteršič. O političnem položaju je med drugim poročal dr. Korošec.

Vojska.

V torek, dne 8. oktobra opoldne je črnogorski poslanik v Carigradu, Plamenac, izročil turški vladi pismo črnogorske vlade s sledečo vsebino: „Ker se Turčija brani, izpolniti opravilene želje Črne gore in noče rešiti spornih vprašanj, ki obstojijo med obema državama, si mora Črna gora poiskati pravico z orožjem v roki.“

Nato je črnogorski poslanik v Carigradu takoj odpotoval in s poslaniškega poslopja se je snel črnogorski poslaniški napis.

Skoraj istočasno je črnogorska vlada dostavila turškemu poslaniku pismo ter mu je dala spremstvo do avstrijske meje.

Zastrmela je Evropa, ko je slišala, da si najmanjša država na Balkanu upa začeti proti turški vojaški moči vojno. Toda Črna gora ni osamljena, ž njo in za njo stojijo ostale države balkanske zveze. In najsi morča do te ure še niso izrečno napovedale Turčiji vojsko in bodisi da se to zgodi še-le v soboto ali nedeljo, vojska se je že začela. Kmalu bodo pokale puške ne samo ob črnogorski meji, kjer se je vojni metej že začel, ampak tudi v Stari Srbiji, Albaniji, Traciji in Macedoniji, kmalu bo ves Balkan odmeval od gromkega glasu topov.

Tako so torej evropski državniki s svojim posredovanjem med balkanskimi krščanskimi državami in Turčijo srečno izposredovali to, česar so se najbolj bali in kar so hoteli na vsak način preprečiti, namreč vojsko. In kakor v zasmeh evropski diplomatski modrosti je Črna gora sporazumno z drugimi balkanskimi državami Turčiji napovedala tisti trenotek vojsko, ko sta Avstrija in Rusija po svojih zastopnikih na Balkanu zveznim državam izročili posredovalni predlog. Evropski državniki, ki hočejo na vsak način rešiti Turčijo, so s svojo modrostjo pri koncu, sedaj bodo govorili topovi. Boj med križem in polumsecem, med kristjani in mohamedani, se je pričel.

Prvi boji.

Črnogorci so dne 8. t. m. pri Berani prekorali turško mejo. Tu so se vršili prvi spopadi med Črnogorci in Turki. Turške vesti seveda poročajo, da so potisnili Turki Črnogorce nazaj. Albanci so prišli turškemu vojakom na pomoč, in kakor poročajo iz Carigrada, se je albanskemu poveljniku Riza bej posrečilo, osvoboditi Berano in udreti na črnogorsko ozemlje. Iz Carigrada se tudi poročja, da so Črnogorci dne

8. t. m. napadli ob turški meji kraje Karagol in Kulava, pa so bili vrženi nazaj. Turška posadka v Araci, katero so Črnogorci napadli z veliko močjo, je dobila povelje, da se mora držati do skrajne sile. Vrše se hudi boji. Turki sodijo, da se nameravajo Črnogorci blizu Berane združiti s Srbi, kateri so baje že tudi začeli prodirati proti Turkom.

Turčija je odposlala proti Črni gori vojni zbor pod poveljstvom Essad-paše, kateremu se je baje posrečilo katoliške Albance (Malisore), ki so se še nedavno vojskovali kot vstaši proti Turkom, pridobiti za Turke. Nekateri turški listi celo poročajo, da so čete Albancev in Malisorov že vdrele čez mejo v Črno goro.

To so poročila o prvih bojih, ki so došla večinoma iz turškega vira in zato tudi niso povsem resnična. Črnogorskih ali drugih nepristranskih poročil o vršecih se bojih pa dosedaj še ni.

Kaj pa druge tri države balkanske zveze?

Kmalu pridejo za Črno goro, če že niso. Na posredovalni predlog evropskih velevladi, izročeni po ruskem in avstrijskem zastopniku, še niso odgovorile, ker hočejo dati sporazumni odgovor. Gotovo pa je, da s tem predlogom niso zadovoljne, ker je nezadosten. Bolgarska vlada izjavlja, da prej ne more nazaj, dokler evropske velevladi ne obljubijo, da same izdelajo načrt za prave reforme v Makedoniji in drugod, in da tudi same prevzamejo jamstvo, da se bodo te reforme takoj izvršile. Tega pa velevladi iz prevelike obzirnosti do Turčije nočejo. Kolika je ta obzirnost napram Turkom, se vidi iz tega, da poslaniki evropskih držav niso skupno posredovali pri turški vladi, ampak da bi se Turčija manj žalila, vsak za-se.

Evropski državniki so predolgo odlašali, ker niso bili edini med seboj in še sedaj niso, in zato je srbski minister Pašić posredovalcem odgovoril: „Prepozno.“ Poslaniki balkanskih držav so že odpotovali iz Carigrada ali pa so pripravljene na odhod. Kmalu pride napoved vojne ali pa vojna brez napovedi.

Navdušenje za vojsko.

Črnogorci, Srbi, Bolgari in Grki so za vojsko silno navdušeni. Krščanski narodi na Balkanu že komaj čakajo, da udarijo na svojega večstoletnega tlačitelja. V Bolgariji je navdušenje za vojsko tako veliko, da se je bati upora, ako car Ferdinand ne bi napovedal vojske.

Pa tudi v Carigradu je strastno navdušenje za vojsko. „Vojska naj živi“, tako se te dni venomer kriči po carigradskih ulicah. Turški hodže (duhovniki) z belimi turbani na glavah, hodijo z zastavami in godbo po ulicah ter pridigujejo sveto vojsko. Navdušenje za vojno prekipeva, dolgoletno sovraštvo od dne do dne narašča, boj bo strašno hud in krvav.

Tudi za odrastle.

Raba okrepujočega in moč povzročujočega sredstva izkazuje se dostikrat kot potrebna, in sicer ne samo le za deo temveč tudi za odrastle vsake starosti, ženske in moške. Skozi desetletja izborna znana Scottova emulzija se je kot tako sredstvo vedno najbolje obnesla, pa naj se gre potem za prirojeno slabost ali za oslabelost po prestani bolezni. Že po razmeroma kratki rabi se zamore vpliv Scottove emulzije opazovati. Opazuje se prebujanje življenjske moči zlasti se dviga veselje do jedi. Vseled tega napreduje hitro splošno povečanje moči in novo veselje do življenja nastopa. Scottova emulzija je tako izvrstna in okusna, da jo zamorejo in odrašeni brez težave in zoperstavljanja dalje časa jemati in dobro prebaviti.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Proti vpošiljati 10 via. v znakmah na Scott & Bowne, Z. Z. O. Z., Dunaj VII. in sklicevanje na Slov. Gospodarja se vpošlje to sredstvo kot vzorec enkrat iz ene lekarnе. 957—2

Zahvala. Ze 2 leti sem imel v moji levi roki hude bolečine, moji ženci so bili zelo slabi. Dajalo se mi je kaffero žganje, pa ni nič pomagalo. Pred kratkim sem čital o Vašem „Levovem francoskem žganju“ ter sem poskusil z njim, a sem takoj občutil, da so postale moje mišice in žilve močnejši in je bolečina splošno ponehala. Naročil sem zopet 4 steklenice, dal som tudi mojemu zetu eno steklenico, (kateri je tudi trpel na revmatizmu) ter se je čutil takoj boljše. Mnogo sem že poskusil, pa mi nič ni tako pomagalo kot Vaše sredstvo.

Stefen Pintar, sodarski mojster, Virje.

„Levovo francosko žganje“

se dobi v vseh lekarnah in trgovinah.

Originalna steklenica stane samo

44 vin.

Velika steklenica K 1-10, največja K 2-20 in se dobi v vseh lekarnah in trgovinah. Pošiljanje po pošti od K 4-40 naprej po poštnem povzetju.

ALEKSANDER KALMAR, Dunaj II/2. Severni kolodvor.

Poročilo o sejmju zaklane živine dne 4. oktobra 1912 v Gradcu.

Pripeljalo se je 394 telet in 1178 prašičev. Med tednom pa 190 telet 1518 prašičev. Skupaj 584 telet 2696 prašičev. Cene za 100 kg. mrtve teže: Zaklana teleta po kakovosti 120—138 kron. Zaklani prašiči po kakovosti 152—162 kron in ovce po kakovosti 80—110 kron. Prignalo se je 28 telet manj in 412 prašičev več kakor prejšnji teden. Cene trdne, promet miren.

Poročilo o sejmju pitane živine v Gradcu dne 3. oktobra 1912.

Prignalo se je 892 volov, 287 bikov, 109 krav in 12 telet. Skupaj 1100. Cena za 100 kg žive teže: lepi pitani volji 103 do 117 K, srednje debeli 94 do 102 K, suhi 88 do 92 K, biki 78-102 kron, lepe pitane krave 84-94 K, srednje debele 68-82 K, suhe 50-66 kron. Izvozilo se je na Gornje Štajersko 120, na Tirolsko 35, na Nižnje Avstrijsko 50, na Češko 340, na Moravsko 63 in na Nemško 17 kom. Tendanca: Na ta sejem se je prignalo 110 komadov manj kot prejšnji teden. Cene splošno za 2-4 K višje.

S oštovani nakupovalci pohištva!

Solidno, ceno pohištvo, lastnega izdelka se dobi pri naših domačih izdelovalcih—obrtnikih potom:

Produktivne zadruge mizarskih mojstrov v Mariboru, Burgplatz 3.

964 Prevzamemo vsa mizarska dela.

Poslano.

Za to rubriko prevzame uredništvo le toliko odgovornosti, kolikor jo zahteva tiskovni zakon.

g. Jožetu Zagredišnik, načelniku požarne brambе pri Sv. Martinu ob Paki.

Ker v šte. 36. „Narodnega Lista“ zopet cepiš dlako in zavijaš resnico, sem primoran odgovoriti sledeče: Dasi sem hotel jaz vse društvene stvari oddati popolnoma, kakor zahtevajo pravila, vendar sem bil iste vsled tvojega ukaza — pokoriti sem se ti kot načelniku bil še dolžan — primoran, oddati drugemu, na novo vstopivšemu udu. Pisati društveni inventarjni zapisnik bi bila pa tvoja dolžnost, oziroma skrbeti za istega. Sicer ti pa za vse društvene reči ni bilo toliko, gledal si le, kako bi me bil v časnikih napadel. Kako sem oddajal društvene reči, ti ni bilo mar, in dasiravno si dobro vedel, da sem čepico in druge reči oddal, vendar si povzročil, da sem bil v časopisih napaden, češ, da iste še društvu dolgujem. Dovoljujem si, te tukaj javno vprašati, zakaj ravno meni očitaš, da nisem popolnoma pravilno društvenih reči oddal, ko so vendar tudi drugi udje pred in po mojem izstopu oddajali obleko na isti način, kakor jaz. Pokazati se hočeš javnosti kot silno vesten in natančen načelnik, vendar pa je več drugih stvari, katere kažejo tvojo malomarnost in nevednost. Če si se pa hotel z napadi v časnikih znositi nad menoj vsled tega, ker sem bil slučajno od občine izvoljen pregledovalec računov, vedi, da sem storil le svojo dolžnost. Na tvojo frazo, da se ne spuščaš rad v časnikarske boje, pripominjam, da si vsega polemiziranja ti kriv, ker si zamogel dati podatke k napadu edino-le ti in nikdo drugi, ter si se na moje prijazno vabilo, da se o stvari kolegijalno pogovoriva, le obregnil, češ, da čepice manjka ter jo urnih nog odkuril iz občinske pisarne. Toliko enkrat za vselej na tvoje napade, na katere ne bom več odgovarjal. Pripomnim končno le še, da je tudi stari Molek iskal po raznih kotih tatu — pomoči celo pri „coprnikih“ — a končno našel denar v lastnem kožuhozem rokavu. Torej le naprej! Rečica ob Paki, dne 10. septembra 1912. — Franc Steblovnik, posestnik in opekarnar.

Svijetlim još jedamput tako lijepo, odkada se čistim sa Solarinom. Solarine je tekuće sredstvo za čišćenje kovina. Bez otrova — bez kiseline!

Listnica uredništva.

Marenberg: Skušajte nasprotnike na drug način ugnati v kozji rog. — St. Lenart v Slov. gor.: V tej obliki prenevarno. Ali bi Vi radi videli, da bi urednik prišel v „kajho“? — St. Peter pri Radgoni: Preosebno, ni za političen list. Pozdravljeni! — Sv. Anton v Slov. g.: Ostalo prenevarno! — Dramlje: Hvala! A v tej obliki ne gre! Pozdrave! — Križevci: Zadnji del črtali, danes ne gre več biti dvorezen nož. Pozdravljeni! — Trgovišče: Takih osebnih in zasebnih reči ne prinašamo. Pišite raje kaj drugega, kar bi bralce zanimalo.

Poravnava.

Janez Kočavar izjavi, da nima nobenega vzroka očitati Jožetu Kolenc kakšnega nepoštenega dejanja zlasti glede njemu od strani Janžovnika izročeni srebrenjakov, prosi izrecno Jožefa Kolenc za odpusteanje, preklče to izjavo pri cerkvi v šmartnem na Paki, v Mozirju. Dalje se zaveže to izjavo na lastne stroške objaviti v „Slov. Gospodarju“ in plača sodno odmerjene stroške do 8. novembra t. l. Šoštanj, dne 8. oktobra 1912.

1124 Kočavar Janez, l. r.

Listnica upravnštva.

Opetevano povdarjam, da na vprašanja glede inseratov odgovarjam le, če se priloži znamka za edgovor. — Naročnik v Vitanju: Pozabili ste podpisati svoje ime, zatorej Vam ne moremo poslati položnic.

Franciška Muršec roj. Štraki,
ter prosim, da se rajae spominjajo v svojih molitvah.
Sv. Peter pri Mariboru.
1123 M. Štraki, župnik.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav,
Le „FLORIJAN“ rabi,
Želodcu bo prav!

Želodčni liker

je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zamán kupoval draga in neprijetna zdravila!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

XXXXXX

Iščem prodajalko pošteno, pridno, katera zna dobro šivati, se razume nekoliko pri kuhinji za trgovino mešanega blaga na došeli. Plača po dogovoru. Naslov pove uprav. tega lista. 1118

Organist in cerkovnik se sprejme takoj pri Sv. Juriju ob Pesnici nad Mariborom. 1125

Učenc s potrebno šolsko izobrazbo, vešt slovenskega jezika se sprejme v trgovino mešanega blaga Ljudovik Krausdorfer, Sv. Duh—Loče. 1109

Blagajničarka

(Kasirka) priletna, zanesljiva in solidna, izurjena v mešani trgovini, slovenskega jezika dobro zmožna, katera zna dobro računati, za slučaj tudi čenika ročoa dela opravljati, z dobrimi izpričevali in referenci, se sprejme takoj ali pozneje v mešani trgovini na deželi na Sp. Štajerskem. Ponudbe pod „Zvesto in zaneslj. st.“ 1103

Trgovski učence iz poštene hiše, z dobrimi ljudskoškolskimi izpričevalom iz z potrebno izobrazbo, zdrav in močan, se sprejme takoj pri Flerjanu Gajšek, trgovec z mešanim blagom v Loki pri Zasmu.

Učenc ali učenka se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Biti mora od poštenih starišev in z dobrimi izpričevalom. Taki, so se že učili imajo prednost. 1097

Čevljarški pomočnik za boljše delo in eden vajence se takoj sprejme pri Fartu Plezec, Ljubno, Spod. Štajersko. 1998

Dobroidočo gostilno menjam

za večje posestvo. Gostilna je od mesta Radgona eno uro hoda oddaljena, poslopja so zidana, 12 oralov zemlje, gorice, njive, sado nosniki in lep gozd. Vprašanja sprejema gosp. Alojz Hibler, pos. v Policah, p. Radgona. 1100

Lepe posestvo 8 oralov: 7.000 K. Lepa tri zidane hiše, vinograd in gozd, vse pri hiši. Več pove Matija Žižek, Kamnica pri Mariboru. 1091

Pridnega fanta, ki bi se učil pekarske obrti, sprejme pod ugodnimi pogoji Franc Vanpotič, pek v Žičah pri Konjicah. 1102

Čevljarški pomočnik in učenc se takoj sprejmeta pri Juriju Zunko, Zg. Radvanje pri Mariboru. 1121

Trgatev. Jurij Peec, posestnik v Zibiki, pošta Priestova, postaja Mostinje, proda svojo trgatav, katera se vrši od 14. oktobra naprej pri ugodnem vremenu, oziroma proda mošt izpod preše po ugodni ceni. 1120

Na prodaj je lepo posestvo, ležeče v Gornji Rečici pri Laškem št. 94. Posestvo meri 35—34 oralov zemlje na sočinski legi, lepe rodovitne njive, na travnikih raste lepo sladko seno, lepi gozdi, poslopje je v dobrem stanu, veliko sadnega drevja, zraven se proda tudi živinska klaja in nekaj oro tja po dogovoru. Posest o leži 20 minut od ceste in šole. Cena 10.000 K. Natančneje se izve pri Jožetu Zveplan v Rečici št. 94, ali pa pri Jakobu Vetrnik v Rečici pri Laškem 58, p. Laški trg. 1126

Mlin na potoku se da v najem. Mlin obstoji na dva para kamnov in ima tudi žago za deske, prešo za olje delat, za stanovanje dve sobi, kuhinja, klet, dva hleva in če se potrebuje, hlev za kravo in en oral zemlje, se vse da na več let v najem, za 5000 K. Mlin stoji blizu Ljutomeru pri veliki cesti. Kdor želi v najem vzeti se naj v kratkem og'asi. Ivan Stajno, posestnik mlina v Vogričevci pri Ljutomeru. 1122

Zanesljivo kuharico in gospodinjjo

z dobrimi spričevali sprejme takoj ali kmalu mala, boljša družina na Štajerskem. Naslov v upravnštvo. 1119

Loterijske številke:

Dne 25. septembra 1912.
Trst 25 77 82 61 58
Linc 62 38 19 20 21

Išče se starejšega hlapca k dvema paroma volov, ki se pa tudi na poljedelstvo razume. Začetna plača 13—16 kron mesečno. — Obenem se išče tudi kočijaž k nemu (i) konju, ki opravlja obenem tudi druga hišna dela. Plača 16 K. Več se izve pri gospej Suppanz, Koroška cesta št. 2, I. nadstr. Maribor. 1096

Kupim star že rabljen GLASOVIR kakor tudi stara rabljena pihala (Blechinstrumente) na naslov na uprava lista pod glasovir L. L. S. 1089

Učenca sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Franc Novak, čevljar Sv. Lenart v Slov. gor. 1077

Štefan Kaufman
trgovina z železino v Radgoni
priporoča svojo veliko zalogo v lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni 101

Sprejme se takoj učenec za krojaško obrt pri g. Franc Pungartnik Slivnica pri Mariboru. 1074

Hiša s tremi stanovanji v sredini mesta Maribor se po nizki ceni proda. Vpraša se pri Viherju, ska cesta 53, Maribor. 1075

Učenc se sprejme pri g. Gärlitz Gosposka ulica 7, Maribor. 1049

Razglas.

Proda se iz proste roke obširno zemljišče, približno 100 oralov njive travniki, gozd in gospodarska posl pja v dobrem stanu. Proda se najraje skupno, na zahtevanje kupa pa tudi v delnih kosih. Oglasiti se je pri lastniku Luka Senica, trgovec, Šmarje pri Seviči na Štajerskem. 1079

Pridnega učenca sprejme takoj g. Klokošnik Melhior, pekarna Maribor, Meljska cesta 23. 1029

Proda se iz proste volje lepo malo posestvo blizu lepega trga in ob glavni cesti, po niski ceni. Več pove upravnštvo tega lista 1055

Kože in volno kupuje g. Gränitz, Gosposka ul. 7, Maribor. 1048

Službo išče oženjen organist in mežnar, 36 let star, brez otrok, kateri je posebno na društvenem p' lju veliko deloval. Zena poučuje tudi v italijanskem in angleškem jeziku. Pojasnila daje u. r. n. št. 1064

Hiša s tremi sobami, vrtom, sado nosnikom, brajdami z izabelo in travnikom se da na več let v najem na Hajdini tik cerkve pri Ptujju. Hiša je pripravna za trgoveca, ali obrtnika katerekoli stroke. Postenemu in zanesljivemu najemniku se je oglasiti pri organistu v Framu pri Mariboru, najboljša če oseba. 1060

Zanesljiv vinčar s 6—6 delavsk. močmi se sprejme v vinčarijo na Meljskem vrhu. Julij Glazer, Fabriksgasse 17, Maribor. 1095

Hiša se nova z malim posestvom se proda iz proste volje zaradi družinskih razmer po najnižji ceni. V hiši se nahaja mala trgovina, zraven velik vrt, v njem vodnjak, k'oli njega je pa košenina in ena njiva v najlepši legi s hmeljem nasajena. Vse je blizu farne cerkve v Sv. Petru v Savinjski dolini pri Celju. Več se izve pri Antouu Šrighelnu istotam. 2047

Mališno štopo, suhe gobe, namisne jab-lae in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, b'čne zrna, koruzno slamo od storžev, smrekove s'orže, virski kamen, želod, krompir sploh vsa deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in olnate sode, ter močnate, solnate in otrobnate vreče kupi vsako množino veletrgovina

Anton Kolenc
Graška cesta št. 22, Celje.

Eno uro od Maribera, četrt uro od želez. postaje, 10 minut od cerkve, je na prodaj lepo posestvo z zidanimi poslopji, meri 88 oralov v enem kosu, večinoma prvotnih travnikov in sadonosnikov, drugo njive, vinograd in gozd, torej posebno pripravno za živinorejo in mlekarstvo, ker je blizu mesta in žel. postaje. Več pove upravnštvo pod naslovom „Mlekarstvo“. 787

Več hiš

za eno ali dve družini v Krčevini ni pri Mariboru, moderno in solidno urejene, pet minut od glavne kolodvora v Mariboru, se po ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji prodajo. Vpraša se v uprav. 760

Proda se takoj 11 zelo lepih stavbenih prostorov med okrajno in dvema občinskima cestama pri D. M. v Brezju pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestojijo iz 2 parcel nitv, krog 12.960 m² metrov velike. Vpraša se v upravnštvo. 364

Iščem vinčarja za svoj vinograd v Razvanju pri Mariboru. Vstop začetkom novembra, pogoji po dogovoru. Dr. Vladimir Serbec, odvetnik v Mariboru. 1081

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khibalgasse 3, I. nadstropje. 1073

Pohištvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

Karl Preis,

Maribor, Stolni trg 6,
lepe postelje na valjar, nastavne postelje 15 K, kuhinjska oprava predalčne omare 28 K mize 9 K, stoli K 2'60, trde, polirane postelje 24 K, polirane mize 28 K, toaletno ogledalo 15 K, spaln. divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 34 K, usnjati stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapetiranega pohištva, posebni oddelek pohištva iz železa in medenine. Edini štajers. izdelke. Izvirne tovarniške cene. Žičaste podloge 8 K, matrace 6 K, železne postelje z ograjo 18 K, postelje iz medenine 68 K, emajlirane postelje 40 K.
Slobodno na ogled. Sloboden nakup. Ceniki zastoj in franko.

Kolarskega učenca sprejme takoj L. Andraž, kolarski mojster v Ljubnem (Leoben) Zg. Štaj. 1051

Trezen in vesten hlapco se sprejme s 1. novembrom v večje župnišče v bližini Maribora. Naslov pri uredništvu Slov. Gosp. 1086

Treznega, zanesljivega, kongskega hlapca, ki bi ob enem tudi kruh vozil, vešt slovenskega in nemškega jezika, sprejme Janez Böhm, lastnik umetnega mlina v Framu. 1076

iz Nemčije.

Iščem krojaškega pomočnika. Fr. Tratnik, krojač, Berlin, Ackerstr. št. 157. 1011

Mlad trgovski pomočnik kakor tudi ena prodajalka, se takoj sprejmeta v trgovino mešanega blaga. Karl Druškovič Ljubno Gornja Savinja. dolina. 1107

Učeska se takoj sprejmejo pod ugodnimi pogoji pri šivilji v Mariboru, Reiserjeva ulica št. 15. 1117

Proda se prostovoljno malo posestvo z dvema stanovanjema na Sp. Bregu 32 pri Ptujju. Cena se izve Sp. Breg št. 92. 1115

Izjava.

Martin Prelošnik, posestnik v Pletterjah obžaluje, da je dne 8. jul. t. l. Franca Zagar gostilničarja v Majšpergu razzabil in preklče svoje obdolžitve. 1114

Na prodaj je posestvo na Plodražnici. Meri 8 oralov, od tega je 10 oralov gozda, lep mlad les, drugo so njive in travniki. Več se izve pri lastniku Marija Rozman, Sv. Jakob v Slov. gor. 1119

Absolvent

kmetske in viarske šole, vojaš. čine prost, z vetletno prakso, išče primerne službe. Vprašanja na upravnštvo tega lista. 1118

Lepa hiša se po ceni proda v Mariboru blizu magdalenske cerkve na lepem mestu. Vpraša se v upravnštvo Sl. Gospodarja. 1108

Razglas.

Iz deželnih drevesnic v Gleisdorfu, Brucku ob Muri in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1912 oziroma spomladi 1912 sledeče vrste jabolk in hrušek, skupaj 50.000 komadov drevesc.

Od teh se bodo oddalo tri četrtine kmečkim posestnikom po znižani ceni po 70 vin. komad in ostala četrtina nekmečkim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 vin. komad, izvzemši zavitek in voznino.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilu se pridene potrdilo občine, da je prošnjik kmečki posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje, se mora to v naročilu posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. oktobra 1912. Prošnje se bodo sprejemale, dokler bo kaj zaloge kakor za jesensko tako tudi za spomladno sajenje takoj po objavi tega oznanila in se bodo reševale po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajajo samo proti takojšnjemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkalo, se nadomesti z njej najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne vrste ne sprejme, se mora ista obratno odpovedati.

Drevesca naj naročilec, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo.

Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevesnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek drevesc

jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1912/13 iz deželnih drevesnic:

Št.	I. Jabolke	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje
1	Štajerski mošanci	8630	58	—	390	30	—	5165	50	—
2	Vel. renski bobovec	2405	40	—	750	50	—	5170	—	—
3	Ananas rajnete	160	4	125	—	—	—	228	—	—
4	Baumanova reneta	314	7	38	200	116	33	1330	132	96
5	Damason reneta	30	—	3	—	—	—	1924	80	—
6	Kanada reneta	30	—	3	—	—	—	712	—	—
7	Bele fleur rumeni	70	2	60	—	—	—	243	—	106
8	Astrachan beli	3	—	5	20	55	13	—	—	—
9	Šarlamovski	45	—	30	250	70	65	210	—	—
10	Gravensteiner	45	—	25	400	70	120	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	320	—	30	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal plemenasti	175	—	—	100	200	—	596	—	—
13	London pepinek	150	—	65	—	—	—	571	—	86
14	Ribstonov pepin	—	—	—	770	100	10	720	—	—
15	Schöner od Boskoopa	75	—	15	—	—	—	655	—	—
16	Hagloe Grab	10	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Lesnika rudeča	570	12	—	770	20	—	—	—	—
18	Huberjeva mošna jaboljka	308	—	—	—	—	—	306	—	—
19	Danziger jaboljko (Kantapfel)	—	—	—	100	50	13	—	—	—
20	Plemenito jaboljko (rumeno)	—	—	—	200	100	12	—	—	—
21	Landsberska reneta	—	—	—	450	290	56	—	—	—
22	Zimska zlata parmerna	—	—	—	150	180	15	—	—	—
23	Jaboljka „Prinz“	—	—	—	90	—	—	—	—	—
24	Poletna rumena reneta	—	—	—	120	—	—	—	—	—
25	Rudeči jesenski kalvil	—	—	—	40	—	—	—	—	—
26	Šampanska reneta	—	—	—	—	—	—	227	—	—
27	Renski zakrivljeni steblovnik	1665	10	—	—	—	—	95	64	—
II. Hruške										
1	Dielova maslenka	17	3	70	80	10	135	243	—	112
2	Postrvovka	—	4	15	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Louisa iz Avranches	8	10	75	116	25	135	—	—	111
4	Hardenpontova maslenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Josipina Mecheln	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Liegeljeva maslenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Olivier de Serres	—	—	15	—	—	—	241	—	56
8	Pastorka	3	5	10	40	30	10	257	—	—
9	Salcburgerica	—	8	—	37	23	23	—	—	17
10	Šterkmanova maslenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zimska dehantska hruška	—	20	60	—	—	—	—	—	—
12	Jelenka	95	10	—	110	30	—	—	—	—
13	Weilerjeva mošna hruška	480	90	—	490	50	—	910	—	—
14	Wiliamova kristijanka	—	—	—	27	—	13	—	—	—
15	Boskovka podolgasta	—	—	—	100	15	10	—	—	—
16	Tepka	—	—	—	—	—	—	200	—	—
17	Štajerska mošnica	70	15	—	—	—	—	—	—	—
18	Rudeča hribovka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		15-678	298	644	5800	1514	663	20003	326	584

Razven teh se bo oddalo po znižanih cenah 380 komadov orehovitih visokih drevesc, 170 pritlikovitih breskev in 70 pritlikovitih marelic iz drevesnice v Celju in 1850 komadov črešnjevih in 570 komadov višnjevih visokih in srednje visokih debel iz deželne drevesnice v Brucku.

Gradee, dne 3. septembra 1912.

Od štajerskega deželnega odbora.

Poslano.

Priznано najboljši brzoparilnik za parjenje in kuhanje vsakovrstne živalske hrane, ter za izkuhanje perila je gotovo brezdvomno najnovejši sistem „ALFA“ brzoparilnik, kojega izdeluje svetovno znana družba „Alfa Separator“ na Dunaju.

V dokaz zgoranji trditvi služijo mnogo-številna zahvalna in priznalna pisma, ki se nahajajo v tovarniški pisarni vsakomur v upogled.

Kakor vsaka dobra stvar je tudi brzoparilnik, „ALFA“ dobil v zadnjem času nasprotnike in to v osebah zastopnikov različnih tujih tvrdk, kateri neutemeljeno grajajo „ALFA“ brzoparilnike z namenom, živinorejce odvrniti od nabave istih.

Po Slovenskem Štajerju se je razširila govorica, kakor da bi družba „Alfa Separator“ sploh svoje tovarne ne imela, ter „ALFA“ brzoparilnike od drugod naroča.

Pri priliki zadnjega evharističnega kongresa na Dunaju, se je podpisani v spremstvu več kmetovalcev Savinjske in Šaleške doline osebno prepričali, da poseduje družba „Alfa Separator“ lastno tovarno, v kateri se izdelujejo brzoparilniki najrazličnejših velikosti, iz najboljše, nepreganjlive tvarine na najboljši in najnovejši način, temveč izdeluje se tudi raznovrstna kuhinjska in mlečna posoda iz pocinkovane, jeklene ploščevine.

Kdor hoče pri sedanjih draginjah štediti na času in denarju, naj torej ne zamudi prilike do 15. t. m. si naročiti brzoparilnik pri družbi: „Alfa Separator“, Dunaj XII., Wienerbergstr. 31, ker v tem času je dala družba jako ugodne plačilne pogoje. Natančneje pojasnila daje podpisani

Št. Peter v Sav. dol., dne 1. oktobra 1912.

Aloizij Terglav, župan in dež. poslanec.

„Kapljice za svinje“.

Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: **Uspeh vrlo povoljnil**

Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg šte. 15. 450

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarčič : Maribor

Gospodska ulica šte. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljšo blago za moške in ženske obleke, vsakovrstno platno za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir, zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in dečke, velika izbira kravata, ovratnikov, nogavic, dežnikov, naramnic itd. 623

Cene veliko nižje kakor drugod.

Veletrgovina s špicerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na hobelech Na hruškah

Prazen je izgovor da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo v vedno svežim špicerijskim blagom, tako da vsak popolnoma ustreši našim cenam, gospodov trgovcev, proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tuli v najmanjšim požrtvovanju in prosim za mnogobrojne obiske. Veledastitim gospodom čuhovnikom ponudim volčene kakor tudi druge vrste sveže ter olje in kafiljo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor: oves, pšenico, suhe gobe, fižol, seno, oreh, vinski kamen itd., sploh vse po najvišjih cenovnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče ter petrolejske in druge sohe.

Cenjenim kmetovalcem svetujem, da imajo v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domačo deteljo, travo, ter hobelech, fižol in krompir za sajenje, bel, rumen ali rdeč. Za krmljenje živine pa imam v zalogi riževo moko in otrobo v ceni od 9 do 15 K per 100 kg.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Ne pozabite

Volno, sukno (štife), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,

Maribor.

Grajski trg. 1089a Burgplatz.

Prepričate se!

Ne zamenjajte!

Šolske potrebščine

kakor zvezke, svinčnike, peresnike, peresa, kamenčke, tablice, radirke, gobe, črnilo, torbice, barve, čopiče, barvene krete itd. ima v največji izbiri na zalogi trdka

Lastna zaloga

ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade. --- Zaloga raznega papirja. ---

Goričar & Leskovšek
Celje, Graška cesta 7.

Zvezna trgovina

Goričar & Leskovšek
Celje, Rotovska ulica št. 2.

Znamenje
pravega Franckovega pridatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!
Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.
Tovarna v Zagrebu.

sl im 119/24574

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2.60 in po 1 liter 4 K 4.80.

Silv. Fontana ml. Maribor

Tegetheffova cesta

kupuje in izmenja vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

RAZGLAS.

Za polletni tečaj, ki se začne 2. januarja 1913 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na vredne in uboge kovače deset deželnih ustanov

po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajnih zastopov po 100 kron.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnjik z reverzom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svojo obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, ozir. v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj naslovijo na deželni odbor in pošljejo na ravnateljstvo deželne podkovske šole v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim izpričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalo o gmotnih razmerah in pravnosti

do najkasneje 15. novembra 1912.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglasio v teku prvih dni v začetku tečaja pri vodji. Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagači in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo in delavsko knjižico.

Gradec, dne 2. oktobra 1912. 111

Od deželnega odbora štajerskega.

Delniška glavica 8 milijonov kron.

Podružnica

Rezervni zaklad 800.000 kron.

Ljubljanske kreditne banke

v Celju

SUKNA

in modna tkanina za gospoda in gospe pripravljena v svoja hiša.

PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzel na prešnje franko. Zelo zmerno cene. Na željo hočem dati tukej izgataviti gospodsko obiko. 185

CEFIRE

Kmetje pozor!

V Mariboru Stolna ulica (Domga-se) je prva ljudska kavarna prenovljena ter je v taisti zopet vse snažno in v lepem redu. Tam se dobiva čaj, punč, kava, mleko in druge okrepčilne pijače, kakor tudi mrzla jedila po zelo nizki ceni.

Podpisani vabi vse kmete, kateri vozijo svoje pridelke v Maribor na obilen obisk.

MATIJA OBRAN.

Priložnostni nakup.

Radi smrti mojega moža sem prisiljena iz zaloge 1009 75.000 tigrovih flanelnih odev prodati, katere ponudim za zelo nizko ceno. Te odeje so pripravne za vsako hišo za pokrivanje postelj in ljudi. Dolge so kreg 190 cm in 135 cm široke. Pošilja se proti povzetju in sicer 4 komade tigrovih flanelnih odev za 8 K 50 v. Vsak cenj čitatelj tega inserata si lahko z zaupanjem naroči. Z mirno vestjo lahko trdim, da bo vsak zadovoljen s pošiljativjo.

MARIJA BEKERA,
tovarnarjeva vdova — zaloga tovarniških odev 4. in 5. Nachod, Češko.

Kilne pase,

z ali brez peresa, trebušne obveze, sspensatorije, podlage za ploske roge, berglje, pokončne držaje in druge varstvene st-o je za telesne poškodbe po zdravniškem predpisu, nadalje umetne roge in roke izdeluje po nizki ceni staroznana trdca bndažist in ro kavčar, Maribor Burggasse 7. Zaloga vseh gum-specialitet in predmetov za postrežbo bolnik v. Solidna postrežba. 833

Tomaževa žindra „Zvezdna znamka“

je za travnike, pašnike, deteljišča in njive za krmo, že več desetletij najboljša in najcenejša fosforova kisle gnojilo.

Tomaževa žindra „zvezdna znamka“ zriša pridelek in upliva zboljšajoče na kakovost.

Tomaževa žindra se v jeseni ali po zimni natrosi na zemljo, a je tudi za pomladno setev velikega uspeha.

Tomaževa žindra se pošilja samo v plombiranih vrečah, z navedbo vsebine in varstveno znamko in se dobiva v prodajalnah, kjer so razobešeni naši plakati.

Tovarne za Tomaževo žindro

Z. Z. O. Z. Berlin W.

Pred ponarjenim blagom se svari.

Lastna tovarna ur v Sveci

1887

Zahtevajte „JUBILEJNI CENIK“ zastoj

1912

Fr. Cuden, Ljubljana

sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga brez vsacega oabitka.

4 1/2 %

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantneje.

Iz celega sveta.

Tajfun na Japonskem. Vihar, kakor ga ni bilo na Japonskem že 50 let, je napravil za 40 milijonov škoda. Mnogo tisoč oseb je brez strehe. Samo v Ozaki je porušeni 20.000 hiš, šol in mnogo gledališč. Utonilo je 400 ribičev. Uničeni so celi gozdovi in številno cest.

Ruski car okraden. Iz Petrograda poročajo: Carska družina, ki se namerava preseliti iz lovskega gradu Bidlovice v okraju Grodno za več tednov v lovski grad Spala v okraju Petrikov, je doživela neljubno presenečenje. Na železniški postaji v Spali so namreč neznan lopov ukradli iz nekega vagona dvornega maršalnega vlaka 120 funtov namizne srebrnine.

Na železniški osi iz Pariza na Ogrsko. Neki delavec iz Rumunije po imenu Nitescu je prišel na svojih potih do Pariza. Tu mu je zmanjkalo denarja, a on bi bil rad prišel domov. Zlezal je zato pod brzovlak, ki vozi iz Pariza v Bukarešt ter čepel nekje pod vozom na osi čez 30 ur, to je pot od Pariza do Temšvara na Ogrskem. Tu so zapustile nesrečnika zadnje moči, ker ves ta dan ni vžil nikake hrane in ubogi Nitescu je padel pod voz, ki ga je popolnoma zdrobil. Mesto domovine je našel smrt na železniškem tiru.

Če je še kaj prostora. Knjigovez je dobil pismo naročilo, naj preskrbi trak za žalni venec z napisom: „Počivaj v miru! — Na svidenje.“ Čez 2 uri je dobil knjigovez brzojavko: „Prosim, dostavite k svidenju še v nebesih če je še kaj prostora“. Naslednji dan so pogrebci čitali na traku z zlatimi črkami: „Počivaj v miru! Na svidenje v nebesih, če je še kaj prostora.“

100 K za eno jajce. Praški listi poročajo o naslednji dogodbi: Pred nekaj dnevi je prišla v trgovino na Kralj. Vinogradih na Češkem še dokaj čedno opravljena gospa kupovat jajca. Trgovec je pri tem zapazil, da je eno jajce gospej izginilo v žep. Ker pa ni poznal prodajalec v takih slučajih nobene šale, je peljal gospo na magistrat, da bi se doglalo, kje je tatica. Hoteč uiti javni sramoti, je gospa na policiji obetala, da plača rada vsako ceno za jajce, samo da bi ne prišlo v javnost njeno ime. Trgovec je odnehal, a zahteval je za ukradenega jajca 100 K z razlogom, da je pri tej gospej že večkrat opazil, kako so ji neplačana jajca izginila v žep. Gospej ni preostalo drugega, nego plačati zahtevano svoto. — Mislija je priti počeni do jajca, ali presneto drago ga je plačala.

Bik ga je umoril. Janez Pirh, star 68 let, iz Grahovega pri Tolminu na Goriškem je služil pri posestniku Francetu Valantu v Bodešah pri Bledu za hlapca. Po gospodarjevem naročilu je gnal Pirh živino na pašo, med drugimi tudi domačega bika. Tu ga je napadel bik ter z rogmi po celem životu tako obdeloval, da je revež na mestu izdihnil. Še-le zvečer so ga našli ljudje v groznem stanju in ga prepeljali v mrtvašnico.

Nesreča na železnici. V Donavici na Gornjem Štajerskem je povozila lokomotiva železniškega delavca Janeza Huberja. Zvečer je bil zaposlen z mazanem koles pri železniških vozovih. V temi ni zapazil prišedšega vlaka, ki je šel preko njega in mu odtrgal obe roki in nogi.

Zanimiva zgodba se poroča iz Voitsberga. Krčmar Grössnig je stopil v neko krčmo, da bi se malo okrepčal. Ko je za nekaj časa prišel zopet iz krčme, je videl moža z garami, na katerih je ležala še živa, dobro pitana svinja. Grossnig vpraša moža,

če je svinja naprodaj. Ko mu je ta potrdil, je svinjo precej drago kupil in plačal, češ, da ima sicer doma že eno ravno tako, pa za sedmimo se rabi mnogo mesa. Kako se je ljubi Grössnig začudil, ko je doma izvedel, da mu je nekdo svinjo iz hleva ukradel in je krčmar spoznal, da je kupil za drag denar nazaj svojo svinjo.

Kako ljubijo Ogrski cesarja. Povožom 82. rojstnega dne našega cesarja so priredili člani novojorške avstro-ogrške nasebine pojedino. Usoda pa je hotela, da se je to slavlje slabo zaključilo. Eden govornikov je hvalil v svojem govoru dobre lastnosti avstrijskega cesarja. To se pa nekemu Ogru, ki se je udeležil pojedine, nikakor ni dopadlo. Protestoval je proti slavitvi avstrijskega cesarja, češ, da je zanj Fran Josip samo ogrski kralj. Nato je nastal velik kraval. Avstrijci so se postavili na stran avstrijskega cesarja, med tem, ko so se Ogrski potegovali za ogrskega kralja. Prepričani se je zaključil s tem, da je eden Ogrov, baje član avstro-ogrškega konzulata v Novem Jorku, potegnil samokres ter hotel z njim uveljaviti čast Ogrske. Moža so razorožili.

Slovenec, sluga (burš) sedanjega laškega vojnega ministra — umrl. V Kilovčah na Krasu je bil nedavno pokopan Janez Fatur (gostilničar Jeranda). Z veseljem je pripovedoval, kako je bil kot vojak na Laškem „burš“ sedanjega laškega vojnega ministra, tedaj avstrijskega častnika, in kako se je ta z njegovo pomočjo učil v vno slovenščine. Lep zgleđ avstrijskim častnikom, ki slovenščino tudi v službi pri naših polkih tako radi prezirajo.

Osa povzročila smrt. Iz Cmureka poročajo: Kočar Karol Glaminger v Logatcu je pil pri dopoldanski južini sadjev in pri tem požrl oso. Živalica ga je v grlu picila. Možu je grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Strašen gozdni požar v Sibiriji. V okraju Perm ob Sibirski železnici je izbruhnil gozdni požar. Goreli so gozdi ob meji Evrope z Azijo v lepi dolini Čusovodja. Železniški promet je bil za več dni prekinjen. V požaru je zgorelo 20 kmetov. Škoda znaša nad 3 milijone rubljev.

Sam sebi zvonil smrtno uro. Na kvaterno nedeljo pri popoldanski službi božji je med molitvami za rajne zvonil Miha Maslo, cerkovnik smrške podružnice na Kranjskem. Konec zvonjenja in molitev pa sta veljala že njemu; kajti od kapi začet se je zgrudil in umrl, ko mu je gospod župnik hitro podelil sveto poslednje olje.

Ogrska patrolja v Srbiji. Belgrajski listi poročajo, da so na srbskem bregu Donave dve uri hoda od Belgrada ustavili Srbi 6 mož močno patroljo ogrske deželne brambe, kateri je poveljeval poročnik Sekeres. Patroljo so odvedli v Belgrad na poveljstvo v popolni vojaški opravi, kjer so jo zaslišali. Poročnik Sekeres je izpovedal, da se je v čolnu, s katerim so patroljirali po Donavi, zlomilo krmilo in da je bila zato patrolja prisiljena, izkrcati se v Srbiji.

Tele s šestimi nogami je vrgla krava v Štepanji vasi pri Florjanu na Kranjskem, po domače pri Vovku.

Koliko stane Italijo vojska. List „Il Popolo Romano“ poroča, da je dozdaj stala vojska v Tripolitani na suhem 331, na morju pa 72 milijonov, skupno torej 403 milijone. S prebitki zadnjih dveh let so pokrili Italijani 122 milijonov, oslaneki pa razdele na prihodnjih 6 let. Državna blagajna baje lahko pokrije vojne stroške iz lastnih sredstev še 6 mesecev.

Najvišja hiša na svetu. V Novem Jorku so sedaj zgradili najvišji nebotečnik, „Wodworth Building“,

ve jih je dal zapreti, da obnemem z bežečimi ne pridev tuđi Prusi.

Nikdar se še ni nobena vojska za Avstrijo tako nesrečno skončala kot ta. Statistika nam kaže grozne številke: na naši strani 15.000 mrtvih, 20.000 vjetih ter izguba 116 topov; na nasprotni strani nad 25 tisoč mrtvih in ranjenih.

Mnogo živi še med nami mož, ki so vse to sami videli in skusili; ti nam povečjo, da to ni nikaka pravljica, ampak od vseh teh strašnih dogodkov le borna, bleđa poteza, da je bil dan 3. julija 1866 pri Gradjevem Gradcu res za vso Avstrijo „usodepolni dan, za tisoče pa dan strahu in groze!“

V. Srečanje.

„Srce mirno, naj žaluj,
grenko žalost premaguj!
Vse, kar tukaj le živi,
use le kratek čas rpi.“
A. Leben

Potihnilo je deloma, vsaj v tem kraju, ki je bil itak spremenjen v veliko grobišče, gromenje topov, in pričelo se drugo žalostno opravilo, iskanje in spravlanje po pomoči koprnečih ranjencev, ki jih je ležalo na tisoče na bojnem polju med mrtvimi brati. Vse križem je ležalo po bojišču; Avstrijci in Prusi tako mirno drug zraven drugega; smrt je poravnala vsa nasprotstva med njimi. Mrtev general je ležal zraven prostaka, tukaj razstreljen top, ondi ubit konj, tamkaj čez kup mrličev prevrnjen voz. Vmes pa so ječali ranjenci: ta in oni še pri polni zavesti, a brez moči, si pomagati; v drugem je iskrica življenja le še slabo tlela, in ako ne dojde kmalu pomoč, zaspal bo k nevzdravnemu spanju, kakor že spe tisoči...

Ves dan so jih pridno spravljali, kamor je v prvi potrebi bilo pač mogoče. Ondotni prebivalci, kateri so bili še tako srečni, da so imeli svoje domove nepoškodovane, so radi sprejemali nesrečneže pod streho.

ki je visok 780 čevljev. Najemniki tega ogromnega poslopja plačujejo okoli milijona mark letne najemnine. Hiša ima 50 nadstropij s 400 prostori. V poslopiju je postaja požarne brambe, reševalna straža, dve lekarni, tri gostilne, trije zdravniki, en zobozdravnik in končno tudi babica. Novi nebotečnik je zgrajen po francoskih načrtih, s francoskim denarjem in ni torej noben ameriški izdelek.

Žalosten konec Napoleonove matere. Le malo komu so znane žalostne razmere, v katerih je preživela svoje zadnje dneve Napoleonova mati. Stanovala je zadnja tri leta svojega življenja v neki podstrešni sobi v tretjem nadstropju palače Pamphili v Rimu. Ena izmed njenih snah je bila avstrijska vojvodinja ter velika vojvodinja Parmška in Guastalska, druga snaha pa je imela za očeta vitemberškega kralja. Toda te hčere so popolnoma zapustile staro ženo, kakor tudi njeni sinovi, ki so skrbeli v prvi vrsti za to, da so si ukrepili obstoj. Njena edina družba je bila neka postrežnica in neki sluga z imenom Gioachimo Plezza, ki je prišel nekega dne na misel, da bi kazal staro ženo ljudem za denar. V ta namen je stopil v zvezo z nekaterimi hoteli, ki so pošiljali k njemu tjuje in dobivali za to gotovo oškodnino. Vedno, kadar se je nabrala večja skupina radovednežev, je odprl Gioachimo Plezza spalnico Leticije Ramolino ter izblebetal skrbno naučene besede, med tem, ko je uboga starka, mati velikega Napoleona, ležala brez pomoči v največji bedi na postelji. Ob neki taki priliki je tudi umrla.

Mož z zlatimi kostmi. Te dni je bival v Washingtonu v Severni neki William Peters, bogat lesni trgovec iz Kanade, o katerem piše list „World“, da je edini človek na svetu, ki ima kosti iz zlata. Pred nekaj leti je namreč skočil v reko Sv. Lovrenca, da bi rešil nekega prijatelja, a si je sam pri tem polomil vse ude. Zdravniki niso vedeli drugega izhoda, da ga ohranijo pri življenju, kot da mu napravijo zlate kosti. Operacija se je izborno posrečila. Razbite ude so opremili z zlatimi nitmi in trakovi. Odlomljene kosti so nadomestili z zlatimi, ki so bile v obliki natančno enake naravnim, med tem ko so del črepinje, ki je bila istotako močno poškodovana, nadomestili s finimi zlatimi ploščami. Po ameriško!

Delavec podedoval milijone. Iz Berolina poročajo, da je umrl v Ameriki neki Gašper Breuer-Wirth, ki je zapustil 100 milijonov mark in čegar premoženje bo podedoval delavec Willy Wirth v Salzweletu na Nemškem ter še dve drugi osebi. Umrl milijonar je stric omenjenega delavca ter je bil rojen v Burgu pri Magdeburgu. L. 1895. je pobegnil v Ameriko, da se je izognil vojaščini. Do njegove smrti ni nihče izmed sorodnikov vedel, kje biva v novem svetu, kjer si je pridobil ogromno premoženje.

Velika svatovska nesreča. Kot po navadi po naših krajih, obhajali so dva dneva neko svatbo Belčani pri Idriji v Črnem Vrhu na Kranjskem, in se vračali dne 23. septembra še-le pozno v noč z vozom domov. Vrh ovinkov, koder se vije cesta s hriba proti Podroteji navzdol, so se splašili konji posestniku Guzelu iz Bele in dirjali s svati s tako silo, da se je voz skoro čisto razbil ter so svatje popadali več ali manj poškodovani po cesti. Konja sta nato sama dirjala z voznikom ojesom samim naprej, dokler se ni eden odtrgal, skočil čez visoko škarpo in se ubil. Drugi konj pa je dirjal naravnost proti Idriji in si sam brez dovoljenja poiskal zavetišče v hlevu g. Didiča. Ponesrečenega Guzela so še tisti večer pripeljali v Idrijo k zdravniku.

Že se je nagibal dan k zatonu, a še si človekomili vojaški zdravnik ni dal miru, vedno naprej iskaje še živečih ranjencev. V neki kotanji ležal je napol v vodi, ki se je zbrala ondi prejšnjega dne vsled hudega naliva, ubit konj, izpod katerega je molela polovica človeškega trupla, nogo so bile pod konjem.

„Še tega-le preiščemo“, de spremljajočim ga vojakom, ki takoj odstranijo raz ranjenca mrtvega konja. Čez čelo je vsekana vojaku globoko zavajoča ranina, zalita s strjeno krvjo, ki je zakrivala ves obraz; ena noga mu je bila brččas vsled teže nanj padlega konja zlomljena pod kolenom, njegova desnica še krčevito drži ročaj čez polovico prelomljene krvave sablje. Ko ga zdravnik preišče, zmaje z ramami ter izjavi, da je še sicer življenje v njem, a upanja je malo.

„Toda vsekakor poskusimo.“ Nalože ga previdno na pripravljena nosila ter ga spravijo v najbližnjo hišo, ki so jo dosegli. Zdravnik naroči svojemu slugi, naj gre poiskat kakó usmiljenko, ki so stragle ranjencem, in če le mogoče, naj privede sestro Everjsto, ki je v tem posebno izvedena in izurjena. Slugi se je reš posrečilo, najti označeno, temu oddelku pridruženo sestro, ki jo je privedel k ranjencu, nad katerim je skušal zdravnik vse mogoče, da slabotna iskrica življenja v njem ne ugasne.

Usmiljenka mu takoj umije obraz, izpere rano, v katero vlije zdravnik nekaj hladilnih kapljic. Nato mu vrvana zlomljena kost na nogi, ki jo nato trdno preveže.

Pod sukno, katero mu odpne, je bila pripeta na prsni službena listnica, ki jo zdravnik bregleda, da izve, s kom ima opraviti, da zamore poročati na pristojno mesto. Na prvem listu bilo je označeno vojakovo ime, ki ga prebere na glas: „Lovro Dobnikar, tit. četovodja, c. kr. dragonski polk št. 5., III. eskadron, Maribor.“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Tajnostne sile.

(Povest. Spisal Miroslav Pesniški.)
(Dalje.)

Kar se je godilo naprej, tega ni mogoče opisati. Kakor se razlike silna povođenj na vse strani, ne meneč se za naravne zakone, tako je tudi tukaj prenehala vsa disciplina in prične se ne več vojska, ampak pravo mesarsko klanje, mož proti možu, na življenje in smrt. In kakor, da so se združile vse sovražne sile: lilo je izpod oblakov, bliskalo se in treskalo ter se združevalo z gromenjem topov, med vpitje in rjovenje zblaznele množice, kakor da se je približal sodnji dan. Zastonj je bilo vse prizadevanje Benedekovo, nabračiti zopet red; zastonj prizadevanje nadvojvode Viljema, ki je vodil rezervno topničarstvo, obstoječe iz 16 baterij, naj bi z dobrimi strelji zadrževali sovražnika, da se zamorejo prednje čete umakniti v zavetje, zastonj!

Ob 7. uri zvečer vdero zdvijane množice nazaj proti Labi, čez katero je Benedek prej iz previdnosti dal napraviti 14 zasilnih mostov na čolnih. Tukaj se je dovršil zadnji del strašne igre. Naši, bežeči proti Labi, Prusi med živahnim ognjem zmirom za njimi. Ker so tisoči naenkrat pridrveli do mostov, je nastala zopet prava babilonska zmešnjava in obupno ruvanje ter borenje za prehod. Premnogi, ki sta mu prizanesla krogla in bajonet, je bil pri tem od svojih tovarišev v tla pomandran kakor črv, ali pa je našel žalostno smrt v deročih valovih Labe. Drugi so poskakali v vodo, hoteč plavaje priti na drugo stran, a le malokateremu se je to posrečilo. Do 10.000 mladih fantov je storilo žalostno smrt v mrzlih valovih. Zopet drugim se je posrečilo priti do trdnjave Kraljevi Gradec, a vrata so bila zaprta! Poveljnik trdnja-

Bolezni na nogah,

rane, odprte noge, tudi pri ženskah, ozdravi v vsakem slu-
čaju, tudi sedaj, če do zdaj še ni nič pomagalo,

dr. Listovo mazilo,

1 lonček 2 K 50 vin. franko, če se pošlje znesek naprej,
po povzetju 50 vin. več. Razpošilja Karl Illek, kemik,
Sternberg, Moravsko. 630

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke
83 zadnje mode, razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermečki v Celju št. 300.
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne
prosto.

Cementno strešno opeko

zajamčeno trpežno izdeluje oskrbništvu grajščine Pakenstein
Cena za 1000 komdov (rudeča barva) 90 K, (bela barva)
80 K. Natančneje pojasnila daje

Franc Klančnik,
879 organist, Smartno, p. Ročička vas na Paki.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba v Celju Nova ul.11, zraven slov. šole.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih vrst marmorja, granita
in sienita. — Izdelovanje vseh monumentalnih in stavbenih del iz
tu- in inozemskega materiala s strojnim obratom.

Plošče za pohištvo iz raznobarnega mar- moria. Nainižje cene. Kulantni plač. pogoji.

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina špecielljem blagom **Pozor Slovenci!** Trgovina z moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta 21.

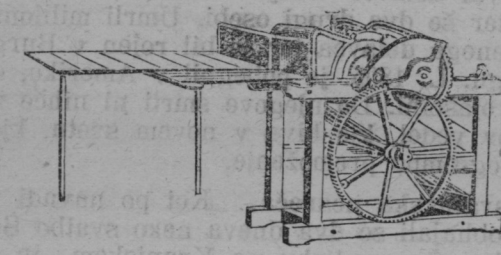
Glavna slov. zaloga, velikanska izbira kranjskega vrvarskega
blaga, kakor: štrang, užd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za
seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloga suhih
in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Zaloga na-
grobnih in voščenih sveč itd. 93

Zaloga Na drobno Zaloga
vsakovrstnih semen na debele. rudninskih vod.

Ferdo Rogáč, Maribor,

Fabriksgasse št. 11.

priporoča svojo bogato zalogo, kakor cementne cevi
vseh velikosti, plošče za tlak, dele stopnic, korite za
napajanje in krmljenje prašičev, mejnike, cevi iz
kamnate zmesi za stranišča itd. itd.
Prevzamé tudi vse vrste betonskih del, kakor tlako-
vanje vseh vrst, kanalizacije, izdelovanje greznic,
gnojnih jam, vodovode, osuševanje mokrih zidov,
napravo »teracco«-tlakov, in lesenih cementnih tla-
kov, kakor vsa v to stroko spadajoča dela. 586

Nabavite si:

nosilce, okovje, strešno lepenko, čre-
paljke, vodovodne cevi, štedilnike, stav-
bene potrebščine, mlatilnice za roko in
na vitelj (gepelj), vitlo, in vse druge
poljedeljske stroje in orodje najboljšega
izdelka in najboljše kakovosti; vozne plahte in vse druge predmete železniške stroke

pri veletrgovini z železnino 478

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

40 klavirjev in harmonijev

boljboljši pianini, Stelzhamer, Czapka in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in
muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edinole

A. Breznik, Ljubljana
Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred
nakupom event. falzifikatov ali slabega
blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron
meni vsakdo na obroke po
prvo vrsten instrument gori imenovanih
slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo.
Kdor si izposodi pri meni klavir, postane
tudi lastnik istega dočim je dosegla na-
jemščina višino kupnine! Takih ugodnosti
še doslej ne nudi nobena tvrdka. Za
menjava najugodnejša. Uglasevanje in
popravlila točno in cenno. 968

„Titania“

960 886

Nenavadno hiter razvoj pare. Pošilja se na poskušnjo. Tisoči že v rabi. Zahtevajte cenike.

brzoparilniki za živinsko krmo.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

Vsako kurivo porablljivo. 70 odst. kuri-va se prihrani. Zastopniki se iščejo. „Titania“ pa- rilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna pri- prava.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo **Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.**

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica števil. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4¹/₂%,
preti tri mesečni odpovedi po 4¹/₂%. Obresti se pripisujejo
h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne
knjižnice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih
obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se pošilja
hranilne poležnice na raspolago (šek konto 97.078). Dnevni
davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni vamersti po
5%, na vknjižbo sploh po 5¹/₂%, na vknjižbo in poročilo
po 5¹/₂%, na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojeje na
zastavo vsakovrstnih papirjev. Dolgove pri drugih čezmernih
zvezdik prouzame posojilnica v svojo lastn prasti posojilne go-
tevik svezčkov, ki pa nikdar ne pressegajo 7 K. Prednje za
vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranika plača le kaloto.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsake
sobote od 8. do 12. ure dopoldne, izvzemši praznike. V urad-
nih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prekinje spoznajemo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne
in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na raspolago domače hranilne nabiralnike.